

JARO 2025

KOLÁŽ

8

RECENZE

*Malé ženy a filmové
zpracování
Tipy ke čtení*

TVORBA STUDENTŮ

*autorské
povídky a
básně*

ROZHOVORY

*Spousta a v mnoha
jazycích – jak z
prostředí kabinetů, tak
tříd*

AU PAIR? JASNĚ!

*Jak skrze rodinu poznat
cizí zemi – osobní
zkušenosti a cesta k au
pair pobytu ve
Španělsku*

ITALSKÁ ODYSSEA

*Zážitky z projektu
Erasmus +*

ÚVODNÍK

Milí čtenáři,

Jaro. Všechno kvete, voní, pučí, množí se a samovolně se nám objevuje úsměv na rtech pod doteky hřejivých slunečních paprsků. Je to ale také čas maturit a přijímaček na vysoké školy, tedy krapet toho stresu a očekávání, jak všechno dopadne. Něco hezkého končí, ale něco vonící novotou zase začíná. A tak se o vaši pozornost hlásíme i my a přinášíme vám plnou nálož zajímavosti a tentokrát především rozhovorů, nejen v českém, ale také v anglickém, španělském a německém jazyce, dobrá příležitost prověřit, co už všechno umíte 😊

Nebojte se, čekají na vás i tradiční příspěvky našeho časopisu, tedy dvě povídky, krapet básnického pohlazení po duši, tradiční knižní recenze, pokud nevíte, co si vybrat na čtení na prázdniny, které už jsou téměř tady, tak se vám třeba trefíme do čtenářského vkusu a budete za naše tipy rádi.

Jak už jsme naznačili, tak tentokrát je naše číslo hodně rozhovorové. S kým a proč? S paní profesorkou Chlápkovou o tom, jaká očekávání měla od učitelské profese těsně po skončení studia, a jak to vypadá teď, po pár letech praxe. S maturantem, Vincou Konečným, o čtyřech letech studia na naší škole, maturitě a plánech do budoucna. Se španělskou rodinou, díky které Stella podlehla kouzlu španělštiny, o této jižní zemi vůbec, protože vás možná také naláká k objevování kordy, nádherných památek, skvělého jídla a červeného vína. A pokud vás zajímá, jak se u nás ve škole vzala Čiňanka, proč vystudovala na Sorboně francouzštinu, kde chce dále žít, co si o nás myslí a také co prozradila o životě v Číně, tak nesmíte minout naše interview s YuanPing, která ve druhém pololetí vykonává svou učitelskou praxi v hodinách francouzštiny. Poslední rozhovor se týká podcastu, který možná pravidelně posloucháte nebo po přečtení článku poslouchat začnete - Druhá strana.

Nezapomínáme ani na tradiční kulturní okénko, ve kterém na vás tentokrát čekají Malé ženy, skvělá kniha a její neméně zdařilá filmová zpracování.

V dubnu se vybraní studenti tříd III. a IV.A zúčastnili třetí části projektu Erasmus+, což byla týdenní cesta do Itálie, konkrétně na ostrov Elba a do kolébky renesance, Florencie. Jaké to bylo? Co všechno zažili? Tak to se musíte začíst do naší Italské odyssey. A naposled nás svým neopakovatelným ostrovtípem potěší také maturantka Lili ve svém úžasném ohlédnutí za čtyřmi roky strávenými na našem gymnáziu. Přejeme příjemné čtení, užívejte si sluníčka a tepla a těšte na prááááázdny 😊

VAŠE REDAKCE

P.S.: Přijde ti, že v tomto čísle ještě něco chybí? Máš nápady, jak časopis vylepšit? Chtěl bys jen občas něčím zajímavým nebo zábavným přispět? Jsi na škole nový, ale baví tě psaní? Tak neváhej a připoj se k nám. Přivítáme každého dalšího nadšence, který hledá seberealizaci 😊

Na časopise se podíleli:

Šéfredakce – paní profesorka Šikulová

Korektura – paní profesorka Pernicová

Grafika – Jolana Kašpárková 3.C

Obrázky – Adéla PernEROVÁ 4.X

Autoři článků

O UČITELSTVÍ S PANÍ UČITELKOU CHLÁPKOVOU

E.KLIČNÍKOVÁ 2.A

Proč jste se chtěla stát učitelkou?

Já jsem se chtěla učitelkou stát, už když jsem byla ve školce. Vždycky se to měnilo v závislosti na tom, kde jsem byla. To znamená, že ve školce jsem chtěla učit ve školce, na základní škole na základce, a když jsem byla na střední, tak mě tam hodně bavila biologie. Když jsem potom šla na vysokou, tak jsem přemýšlela, že bych učila i na vysoké, ale přišlo mi, že na té střední dokáže ten učitel nejvíc ovlivnit studenta, a tak nejvíc ovlivnit i jeho budoucnost. A ta představa, že bych mohla do té biologie někoho nadchnout se mi hrozně líbila. Z toho důvodu jsem šla učit.

Proč jste si tedy vybrala chemii a biologii?

K biologii jsem tihla vždycky už na základní škole; na střední jsem měla skvělou paní učitelku, takže tam ta volba byla jasná. Naopak v chemii jsem vždycky trochu vázla. Když jsem se ale potom rozhodovala, z čeho bych chtěla maturovat, tak chemie pro mě byla hrozně spojená s biologii. Ve třetím a čtvrtém ročníku jsem začala zjišťovat, jak jsou chemie a biologie spolu propojené, a říkala jsem si, že pokud chci té biologii opravdu porozumět, tak se musím i chemii věnovat víc.

K té chemii jsem pořádně přilnula až na vysoké škole, kde mě to začalo strašně bavit.

Na jaké fakultě jste studovala?

Na Masarykově univerzitě Přírodovědeckou fakultu.

Byla jste tam spokojená? Doporučila byste ji studentům, co by také chtěli třeba učit chemii a biologii?

Bylo to těžké studium a určitě to nebylo nic zadarmo. Člověk vlastně studuje dva obory – odbornou chemii i odbornou biologii. A na začátku, jak jsou dvě bakalářská studia, tam není skoro nic odpuštěno. Mně se tam hodně líbilo, bylo to skvělé, ale bylo to tak i díky tomu, že jsem kolem sebe měla skvělý kolektiv lidí, přátele, a to si myslím, že dělá strašně moc. Za sebe bych to určitě doporučila, ale samozřejmě člověk vždycky musí mít štěstí na lidi. Určitě bych ale zdůraznila, že to bylo těžké studium.

A co učitelé? Ti vám sedlí?

To je asi člověk od člověka. Myslím, že s dobrými učiteli na vysoké škole se člověk setká hůře. Oni jsou výborní odborníci. Všichni. Co se ale týká pedagogiky, tak už je to občas horší. Ale na druhou stranu jsem „chytila“ i velice dobré učitele, kteří se nám fakt věnovali a kteří dokázali opravdu nadchnout

pro ten obor, který jsme studovali. Takže hrozně záleželo, na koho jste narazili a bylo to obor od oboru.

Co jste si prvně očekávala od učitelství? Jakou náplň práce jste čekala? Já nějakou představu mám, ale vlastně vůbec nevím, jaké je to zákulisi. Jaké tedy byly vaše představy?

Já jsem měla docela reálné představy, si nakonec myslím. Stejně mě ale nakonec překvapilo, kolik času člověk stráví nad tou přípravou, obzvláště ze začátku. Začínající učitelé to mají ze začátku hrozně náročné, protože těch příprav je prostě strašně moc a člověk nad tím fakt tráví hodiny a hodiny ještě i bokem mimo školu, takže to mě hodně překvapilo. Ale teď musím říct, že čím víc toho mám odučeného, tím mi přípravy zabírají méně a méně času. Ale začátky byly hodně těžké a sežralo mi to obrovské množství mého volného času.

Když jste narazila na to, že to byl šok, tak překvapilo vás na začátku ještě něco, kromě těch příprav?

Ano. Překvapilo mě ještě to, že ten čas strašně rychle letí. Já jsem měla nějakou představu o tom, že je naučím *něco* a najednou jsem zjistila, že absolutně nestihám, protože na to mám mnohem méně času, než jsem myslela. Především v druhém pololetí, tam už ten čas není skoro žádný, takže to mě neskutečně šokovalo a byla jsem z toho na začátku i hodně ve stresu, protože jsem měla strach, aby studenti měli ode mě dobrý základ, se kterým potom mohou pokračovat ve studiu. Takže toto bylo pro mě dost šokující, že je hrozně málo času na velký objem učiva.

Jaké byly vaše praxe?

Praxe jsem jako první měla tady na Slovaňáku a upřímně... Byla to docela katastrofa. (směje se) Musím říct, že paní učitelka, která mě na praxe měla, tak už tady není. Byly to vlastně takové jednohodinové výstupy a já jsem byla strašně nervózní, mluvila jsem hrozně rychle a myslím, že děcka z toho nemohla vůbec nic pochytit. Druhé praxe už jsem měla na Biskupském gymnáziu a tam už to bylo lepší. Tam už jsem si byla i víc jistější sama sebou, už jsem si i byla jistá tím, co říkám. Samozřejmě byly hodiny, které se podařily více i méně, ale vesměs to dopadlo mnohem líp než na těch prvních praxích.

Možná jsem byla i trochu ráda, že tady ta paní učitelka už není.

Sem jste šla teda dobrovolně, nebo vám dali nabídku?

Hned po škole jsem vlastně rok učila na obchodní akademii, kde se biologie s chemií nevyučovaly v takové míře, jakou bych si představovala. Takže jsem aktivně hledala a shodou okolností tady zrovna hledali chemikáře. Pan ředitel mě hned pozval na pohovor, takže jsem během dvou měsíců byla přijata.

Když vám tady nabídli třídnictví, jaké jste z toho měla pocity? Šla jste do toho hned, nebo jste si to musela pořádně rozmýšlet?

Šla jsem do toho hned. Já jsem vždycky třídní chtěla být, takže jsem určitě neváhala a hned jsem po tom skočila, ale měla jsem strach. Nevěděla jsem vůbec, co od toho očekávat, nevěděla jsem, co to všechno bude obnášet, kolik starostí navíc budu mít, ale hrozně jsem se těšila. Slyšela jsem od kolegů, že ta třída – moje třída, bude něco úplně jiného než ty ostatní. Člověk má ke svém třídě úplně jiný vztah a musím říct, že to tak opravdu je. Kolegové mě neodrazovali a všichni říkali, ať do toho jdu.

Jaký byl první měsíc jako třídní učitelka?

Bylo to hodně stresující. Ten první měsíc mě nejvíce paradoxně stresovalo to množství papírů, které jsem musela vybrat, co jsem všechno musela zařídit a ta úřednickina kolem než vyložení vedení třídy.

Takže byste řekla, že na třídnictví je nejtěžší tady to papírování? Nebo co byste řekla, že je nejtěžší?

Já ani nevím, jestli je na tom něco vyloženě nejtěžšího. To papírování bylo nejtěžší v tom prvním ročníku, to určitě ano, ale teď už to zase opadlo a mám toho mnohem míň. Ale nevím, jestli bych označila něco fakt nejtěžšího.

To se úplně říct nedá. I jsem viděla půl roku po tom, co jsem byla třídní, velké zlepšení, kdy jsem si byla mnohem jistější, věděla jsem, jak se co dělá, a letos už je to úplně v pohodě.

Je něco, co byste na třídnictví, případně školství změnila?

Mně asi nejvíce vadí, že těch žáků je v té třídě strašně moc. Já vlastně, když chci mít individuální přístup ke každému, tak nemám šanci. Třicet dva lidí je hrozně moc a každý potřebuje ten přístup trochu jiný a to mi obecně vadí v těch třídách. Já bych ráda těm děčkám věnovala více času, ale bohužel to nejde.

Jaké máte představy o třídnictví do budoucna? Sice je to až za dva roky, ale těšíte se na váš první „maturák“ v roli třídního učitele?

Já se na to určitě hrozně těším, ale myslím si, že to pro mě bude i velice náročné, protože jsem na takové věci celkem citá. Takže v některých věcech to bude určitě těžké, protože přece jenom budete moje první třída, kterou budu tak jako vypouštět do světa, takže už teď vím, že z toho budu dojatá, ale těším se na to. Víím, že hlavně pro vás to bude stresové období, tak bych vám to chtěla co nejvíce zpříjemnit.

Co byste poradila studentům, co přemýšlí o práci učitele?

Já bych určitě řekla, že pokud učitel chce správně dělat to, co dělá, tak opravdu tu práci musí mít rád. Musí mít rád děti a práci s nimi. Pokud prostě člověk tu práci rád nemá, tak tím může napáchat hrozně moc škody. Takže si to pořádně promyslet, protože je to fakt náročné povolání, je tam velká psychická únava, občas člověk hned nevidí to ovoce z práce a občas to trvá, než to uvidí. Někdy za člověkem přijdou studenti až po maturitě a teprve pak mu dají zpětnou vazbu, po které on celou dobu tak touží, že to dělal dobře a že v těch děčkách něco zanechal. Je to občas i nevědčn a demotivující práce, ale na druhou stranu, když to člověk

dělá s láskou, tak si myslím, že to i studenti ocení a nese to i svoje ovoce.

Co vás na učitelství nejvíce baví?

Je to taková asi hodně konkrétní situace, ale baví mě, když vidím, že někdo něco pochopí. Že se fakt snažím něco vysvětlit a pak najednou vidím to prozření a nadšení v těch očích. To mě strašně baví a z toho pak vlastně žiju celý školní rok.

Jak trávíte prázdniny? Děláte si nějaké přípravy, nebo se snažíte relaxovat?

Snažím se relaxovat. Úplně první rok, když jsem učila, tak jsem i o prázdninách dělala přípravy, ale potom druhý rok jsem na sobě cítila nejenom psychickou, ale i fyzickou únavu. Hodně se to na mně podepsalo, takže jsem věděla, že prázdniny si prostě budu muset nechat volné. Takže asi záleží na tom, jak se cítíte v červnu nebo červenci, ale snažím se mít prázdniny volné, protože relax po celém školním roce opravdu potřebuju.

Jak tedy relaxujete? Co vám k tomu nejvíce pomáhá?

Mně asi nejvíce pomáhá příroda a cokoliv s ní spojené. Souvisí to i trochu s tou biologií. Ale ať už prostě v přírodě sportuju nebo se jenom procházím nebo v ní trávím čas, cokoliv, tak příroda na mě působí neskutečně uklidňujícím způsobem. Pak je to třeba i sport. To mi přijde jako úplně odlišná činnost od té učitelské. Je to fyzicky náročné oproti učitelství, které je naopak spíše psychicky náročné.

A poslední otázka – jak budete trávit velikonoční prázdniny? (Rozhovor proběhl těsně před prázdninami.)

Na Velikonoce se letos těším. Poletím s mamkou, mojí sestrou a ještě maminkou od mého přítele do Londýna. Moje maminka miluje seriál *Koruna*, takže se hrozně těším, že ji ukážu prostředí toho království a tak. V Londýně jsem byla před strašně dlouhou dobou, takže to vlastně pro mě bude také úplně nové a hrozně moc se na to těším. Taková anglická dámská jízda to bude.

O MALÝCH ŽENÁCH A KATHARINE HEPBURN

E. DRÁPELOVÁ, 2.B

Meg, Jo, Beth a Amy z městečka Concord, Massachusetts. Čtyři sestry společně žijící v bouřlivém období války Severu proti Jihu se svou moudrou matkou si v románu *Malé ženy* Louisy May Alcott našly cestu k srdcím generací čtenářek a čtenářů. Nyní příběh známe především díky četným filmovým zpracováním (a dokonce jednomu seriálovému), což jen ukazuje, jak má jejich příběh stále co říct i dnes stejně jako před více než sto lety. Idealizovaný popis života na malém městě a silný důraz na rodinu je provázán čtyřmi odlišnými ambicemi, tužbami a osudy hlavních ženských postav. Herecky nadaná Meg by se ráda vdala, Jo se noří do svého psaní, Beth ovládá hru na klavír a Amy vyniká ve výtvarném umění. Hlavní protagonistky navazují přátelství s vnukem jejich zámožného souseda, který si nechává zdvořile říkat Laurie. Připravují se na budoucnost a samozřejmě hledají své štěstí. To je ve zkratce několik hlavních bodů děje. A přitom by to mohla být jen další zaprášená kniha na policice místní knihovny. Jistě, plní do určité míry výchovnou funkci, když slyšíme z úst jejich matky

moudra o dělení se a přístupu k lidem v nouzi, vše ale vyznívá přirozeně. Pravděpodobně i díky jisté míře nevole ze strany sester, se do těchto pasáží příběhu dokážeme snadno vžít. *Malé ženy* jsou jakýmsi souborem hezkých i pochmurných vzpomínek podaných velice citlivě s několika nadčasovými prvky. Neobvyklé je například zaryté rozhodnutí jedné z hlavních protagonistek nikdy se nevdát nebo důraz na rozvoj vlastní osobnosti navzdory konvencím v tak upjaté době. Při rešerši k tomuto textu jsem chtě nechtě narazila na osud herečky, která jako jedna z prvních ztvárnila právě neukázněnou Jo March a jejíž výkon je stále uznáván. V roce 1933 vyšly *Malé ženy* v režii George Cukora a publikum si je okamžitě zamilovalo. Jak by taky ne, když na ně z plátna shlížela v roli druhé nejstarší sestry stoupající mladá hvězda Katharine Hepburn. Do té doby hrála již v několika divadelních hrách a měla za sebou i pár filmů, mimo jiné *Morning Glory*, které ji vyneslo Oscara za nejlepší herečku v hlavní roli. Po úspěchu *Malých žen* si však zajistila místo v povědomí veřejnosti na několik desetiletí dopředu.

Katharine Hepburn (neplést s Audrey Hepburn) začínala na plátně ve třicátých letech a její postavy byly na tu dobu nebyvale schopné a samostatné. Její popularita ovšem vzala za své po uvedení Sylvie Scarlett v roce 1935. Téměř zapomenutý film je průměrnou komedií a zároveň přelomovým snímkem kategorie gender – bending movies, kde hraje Hepburn mladou ženu, která se musí přestrojit za muže jménem Sylvester, aby svého otce mohla bezpečně doprovázet na útěku z Francie do Británie. Ačkoliv dnes s časovým odstupem můžeme ocenit přínos Sylvie Scarlett, právě pro věrohodnost, se kterou Hepburn Sylvestra hraje, tehdy šlo o obrovský neúspěch. Lidé při projekci odcházeli pohoršeni ze sálu, kritici byli šokováni. Herečiny následující filmy se neujaly právě z důvodu jejího obsazení. V roce 1938 byla společně s několika dalšími tehdejšími herci a herečkami označena v jistém novinovém článku jako Box Office Poison, tedy osoba ze showbyznysu, která je negativně vnímána veřejností a je jí vyplácen přemrštěný honorář. Až roku 1940 si díky *Philadelphia Story* dokázala Američany a Američanky alespoň částečně udobřit.

Někteří dokonce říkají, že tento film byl napsán speciálně za tímto účelem. Tak či tak si už nikdy nezahrála v ničem podobně neotřelém, jako byla ona nešťastná Sylvia Scarlett. Mimo to si ji alespoň pamatujeme, nebo budeme pamatovat, z tak zapomenutých filmů jako Hádej, kdo přijde na večeři, Příběh z Filadelfie a samozřejmě Malých žen, poněvadž její role byly stejně mimořádné a vyčnávající jako Katharine Hepburn sama.

Srovnávat filmy z odlišných dob, přestože jde o zpracování stejného příběhu, je těžké. Jsou ovlivněny stále proměnlivou povahou filmového průmyslu, doby a diváctva. Tvůrci a tvůrkyně se snaží přiblížit svou adaptací lidem pomocí uchopení děje za jeho nejaktuálnější prvek. Někdy je to rodina, jindy válka nebo ženská práva. Jejich cílem je vyvolat v obecnstvu emoce a možná i pocit sounáležitosti se smyšlenými postavami na plátně. Malé ženy byly v historii zvukového filmu zfilmovány dohromady pětkrát.

První, z roku 1933, vyniká právě kvůli Katharine Hepburn. Působí jako motor, který dává do pohybu ostatní postavy. Svoji replikou Christopher Columbus!, zvolanou v poctivém úžasu, vnáší chaos a energii do probíhajících situací. Jde o osvěžující zpracování řadící se k těm starým filmům, které lze snadno zhlédnout i dnes, aniž bychom měli potřebu po pěti minutách vypnout přehrávač.

Pokud jde o druhý film natočený 1949, všeobecně panuje přesvědčení, že se dost podobá svému předchůdci. Není nijak výrazný a pravděpodobně jej spíš kopíruje.

Rok 1994 přinesl film s Winonou Ryder (Beetlejuice) jako Jo a Christianem Balem (American Psycho) v roli Laurieho. Je to klasický romantický film zasazený v kulisách devatenáctého století, snad až na prvek silných vazeb mezi sestrami Marchovými, který ale nelze z Malých žen vynechat, i kdyby se člověk snažil sebevíc. Panuje dokonce přesvědčení, že se jedná o zpracování nejvěrnější knize, přestože v něm chybí několik důležitých scén a je zde možná až moc pozornosti věnováno vztahům, uvádění do společnosti a manželství. Hudba je tu ovšem použita výborně.

Seriál Malých žen, kde Jo March ztvárnila Maya Hawke (Stranger Things), vyšel 2017, ovšem zatím poslední adaptaci má na svědomí Greta Gerwig. Její Malé ženy z roku 2019 mluví o ženské zkušenosti a rozvíjí linky jednotlivých sester. Zajímavá, a pro někoho zbytečně náročná, je její hra s časem. Film se dělí na části mezi jakousi současností a vzpomínkami dospělé Jo na šťastné dětství v Concordu. Člověk tedy musí u sledování dávat dobrý pozor. Změnu období symbolizuje rozdíl v barevnosti obrazu jednotlivých scén.

Závěrem by se slušelo dodat, abyste dali Malým ženám šanci. Toto dílo sice v současnosti není na seznamu maturitní četby a leckdo si jen stěží dobrovolně přečte cokoliv z doby před více než sto lety, ale, jak už bylo zmiňováno výše, jde o neobyčejně chytlavý příběh. Patří mezi ty, které stojí za to si udržet v obecném povědomí i do budoucna, poněvadž nám ukazuje jednu z nejkrásnějších stránek lidství.

INTERVIEW S MATURANTEM: VINCENC KONEČNÝ – 4.X

Květen, čas maturit, nervozita, očekávání, radost, někdy ale i zklamání. Čeká to všechny studenty čtvrtých ročníků. Od okamžiku přijetí na naši školu po maturitu prošli všichni velkým vývojem, byla jejich očekávání naplněna? Jak vidí svou budoucnost, na co těší, jaké pro ně byly ty čtyři roky?

Rozhodli jsme se tedy vyzpovídat jednoho z nich. Vincenc Konečný, student 4.X, kterému jde ve škole vlastně všechno. Pojďme tedy společně nahlédnout do jeho maturantské duše.

Jaké jsou pocity teď, chvíli před maturitou?

Popsal bych to asi jako cyklicky se měnící směs pocitů – kombinaci úlevy, protože tím končí jedna životní éra a může začít nová, stresu a zároveň gaslightingu sebe samého. Střídavě se přesvědčuji, že maturita bude úplně zadarmo, a vzápětí si říkám, že bych ji neměl úplně podcenit.

Když se vrátíme na začátek, jak sis vybíral, na jakou střední školu dát přihlášku, a co bylo při tomto rozhodování nejdůležitější?

Gymnázium bylo, pro někoho jako mě, kdo neměl nejmenší ponětí, kam chce v životě směřovat, jasnou volbou. Také jsem hledal takovou střední školu, která nabízela francouzský jazyk a měla kvalitní reputaci.

Proč zrovna třída X?

Proč ne? Oproti ostatním třídám má, dle mého názoru, třída X jen výhody: méně žáků ve třídě, výuka angličtiny navíc, klasické předměty z anglofonního úhlu, a řekněme si to narovinu, mnohdy lepší kolektiv – koneckonců jde o poněkud výběrovější třídu.

Kde se zrodila motivace k takovému studiu angličtiny?

Asi tam, kde pro všechny mé vrstevníky, na internetu.

Co jsi od školy očekával a co ti reálně přinesla, je něco, co tě zklamalo?

Každá škola má své nedostatky, na Slovaňáku jde většinou o problémy s infrastrukturou, avšak pozitiva většinou převažují nad negativy, především tam, kde se to nejvíce počítá. Až na výjimky si u učitelského sboru není na co stěžovat, výběr volitelných předmětů je v porovnání s ostatními školami také skvělý a možnost seberealizace se naskýtá nespočet.

Nejhezčí okamžiky a zážitky ze studia, na které budeš ještě po letech vzpomínat?

První příčku pamatováníhodných zážitků zabírají zcela bezpochybně nejrůznější zájezdy a výlety, téměř vždy se stane něco nezapomenutelného, ať už v dobrém či nikoliv. Osobní úspěchy jsou na pomyslném žebříčku taky dost vysoko, různé šílenosti a dramata, o kterých se pochopitelně zmiňovat nemůžu, zůstanou v paměti všech zúčastněných asi navždy...

Jaká byla tvoje třída v prváku a jaká je teď?

Zpočátku jsme si všichni hned sedli, asi protože jsme se znali jen "povrchně", s postupem času jsme si, asi jako každá skupina více lidí, vytvořili každý naše bližší skupinky, ale celkově se mezi sebou pořád dokážeme všichni víceméně normálně bavit.

Tvoje nejoblíbenější předměty a proč a naopak ty, které nemáš rád a proč?

Já osobně nejsem úplně fanouškem učení se věci z paměti, v omezené míře to není problém, ale pokud v tom nejde najít žádnou logiku nebo odvození, je to doslova ubíjející, takže takové předměty nejsou mými oblíbenými. Kupříkladu nemám úplně v oblíbené nauku o společnosti, biologii a podobně, matematika a do jisté míry fyzika jsou v tomto smyslu k těmto předmětům skoro úplně antiteze, asi i proto je mám mnohem radši. Jazyky stojí tak trochu stranou tomuto smýšlení, myslím si, že jsou skvělými nástroji pro další rozvoj.

Jaký je vůbec tvůj pohled na současné české školství?

Z mého pohledu je asi těžší hledat nedostatky, přesto jich je zcela určitě mnoho. Spousta nesmyslných věcí by se mohla změnit či vylepšit, ale můj pohled na věc, stejně jako u hodně věcí, je: pokud člověk nemůže něco sám změnit, neměl by se tím trápit.

Jak se ti podařil takový úspěch v soutěži Best of English?

Upřímně nevím, asi v tom sehrála roli kapka štěstí, přijde mi úsměvné, že na "úspěchu", za který jsem nejvíc oceňován, jsem se téměř nepříčinil. Je to jako výsměch do obličeje od osudu, na který ani nevěřím.

Co bys doporučil tomu, kdo by chtěl mít také perfektní znalost angličtiny?

Nikdy jsem se angličtinu nějak extra systematicky neučil, takže mé rady

asi za moc stát nebudou, ale doporučuji konzumovat co nejvíc médií v daném jazyce, hlavní je, aby z toho člověk něco získával a alespoň do určité míry tomu rozuměl.

Co ty a francouzština?

Francouzština je asi mým oblíbeným jazykem, ať už tím, jak zní, či svou strukturou. S odhodláním a konzistencí se člověk dokáže naučit jazyk vcelku rychle, jen si musí uvědomit, že škola na naučení jazyku opravdu nestačí. Od chvíle, co jsem se začal učit francouzsky, se francouzština stala součástí mého denního života, ať už v hudbě, videích, filmech či literatuře a je až neuvěřitelné, jak kulturně bohatým jazykem francouzština doopravdy je. Určitě plánuji francouzštinu nějak dále využít, koneckonců Francie skýtá nespočet příležitostí pro studium, práci, ale i každodenní život.

Co všechno máš rád, co rád děláš ve volném čase?

Ach ano, má oblíbená otázka. Nemůžu říct, že bych se nějak organizované věnoval nějaké konkrétní činnosti, můj denní rozvrh není naplněný tréninky nebo koníčky, snad kromě francouzštiny, kterou ale stejně jako všechno, dělám víceméně, jak se mi zachce. Většinou prostě dělám, co se mi v danou chvíli líbí, někdy si čtu, občas hraji hry, ale většinu času asi strávím nad videi všeho druhu na youtube, od úplných hloupostí až po různá matematická videa.

Kam máš namířeno po maturitě a na co se těšíš, co tě po maturitě čeká?

Momentálně mám podány dvě přihlášky, obě už čekají jen na maturitní vysvědčení a přede mnou stojí dilema. Mou první volbou už delší dobu byla Fakulta elektrotechnická na ČVUT, avšak druhá možnost v podobě obecné matematiky na Matfyzu je taktéž lákavá. S největší pravděpodobností si zvolím ČVUT, ale chvilku se asi nezbavím toho pocitu "co kdyby?".

Kde bys sám sebe chtěl vidět tak za 15 let?

15 let je, dle mého názoru, příliš dlouhá doba, než abych mohl vyslovit nějaké předpovědi, snad jen jisté nepodložené možnosti. Fyzicky bych mohl být upřímně kdekoliv, s největší pravděpodobností někde ve Francii, pokud se něco zásadního do té doby nezmění. Profesně raději ani nechci vyslovovat žádné hypotézy, uvidím, až se do toho bodu dostanu.

Máš nějaké guilty pleasure?

Guilty pleasure by asi měla být nějaká činnost, za kterou se člověk stydí, takových já moc nemám, snad procházení podivných článků na wikipedii velmi pozdě do noci nebo utrácení příliš mnoho času i peněz na jisté gacha hře.

Jaké to bude rozloučit se za pár měsíců s tvou třídou?

S přáteli plánuji zůstat v kontaktu, ale s těmi, kteří se mnou nepůjdou studovat do Prahy, to bude asi náročné. Snad se občas někde setkáme a budeme vzpomínat na společné časy.

KNIŽNÍ OKÉNKO

R.F. Kuangová – Nažluto

Autorčin první úrok ze světa fantasy, možná znáte její slavnou Makovou válku, byl v anketě Amazonu zvolen knihou roku 2023. Co nás v tomto žlutém románu kromě skvělé ořízky čeká?

Spisovatelce Atheně Liu může každý jen závidět. Hned po studiu na Yale vydala u velkého nakladatelství prvotinu, která ji vystřelila do nebeských výšin. Románům o jejich asijských kořenech se dostává uznání u kritiků i čtenářů, ocenění se na ni hrnou ze všech stran, překlady vycházejí po celém světě, peníze se sypou a do toho se ozývá studio s nabídkou odkupu filmových práv. Athena je mladá, krásná a úspěšná. A především mrtvá.

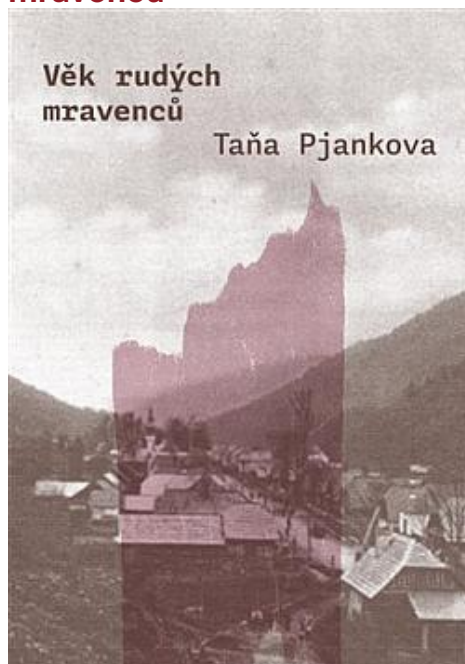
June Haywardová byla přímo u toho, když se její spolužačka udusila kusem palačinky. Přestože cítí smutek, cynické já jí našeptává, že teď jí vesmír konečně nabízí šanci prorazit. Na rozdíl od veleúspěšné spolužačky ona mohla o něčem takovém jen snít, když tu najednou – příležitost. Dostala se k rukopisu nového připravovaného románu Athény. Že je to plagiátorství? Že je to nečestné? Ano, ale přinese jí to slávu a konečně peníze, a tak June Haywardová si román přivlastní a vydá ho pod vlastním jménem. A my můžeme sledovat, co se v ní odehrává, a jen napjatě čekat, jestli ji to projde nebo to celé praskne. Nebojte, spoiler nebude, musíte si to přečíst sami

Kromě zajímavého, téměř až detektivního příběhu, je román i drsnou satirou toho, jak funguje dnešní literární svět. Příliš mnoho autorů přesvědčených o své výjimečnosti soupeří o své místo na výsluní a kvůli úspěchu se stávají otroky ustavičné sebe prezentace v online prostoru a bojovníky o přízeň influencerů. I když autor napíše skvělé dílo, bez intenzivní propagace nemá v knižním moři šanci. Zároveň můžeme nahlédnout i do drsného světa sítě X, kde se lidé předhánějí, kdo napíše jízlivější stěr, aniž by vůbec vzali v potaz, jak mohou ostatním ublížit.

Přestože je román napsán lehkým perem, zhltnete ho za chvíli, nabízí spoustu otázek k zamyšlení, neboť dosebezahlednost, bažení po pozornosti a vyrovnávání se s vlastní průměrností se dnes zdaleka nemusí týkat jen spisovatelů.

T. Pjanková – Věk rudých mravenců

Román vás přenesení do jedné z nejtemnějších etap ukrajinské historie – do doby největšího hladomoru, známé jako Holodomor (1932-1933). Prostřednictvím tří odlišných postav odkrývá příběhy obrovského utrpení, lidské důstojnosti a krutého systému, který přinesl smrt milionům. Je to svědectví o tom, jak hlad mění nejen tělo,

ale i duši, a jakou cenu má víra, naděje a morálka v beznaději. Taňa Pjanková, ukrajinská básnířka a prozaička, pracovala na této knize téměř tři roky. Pečlivě studovala archivní materiály a vzpomínky očitých svědků. Ačkoliv se jedná o beletrii, všechna jména i osudy postav mají reálný základ. Příběh obrovského utrpení vypráví tři postavy – Dusja, Svryd a Solja. Tyto postavy reprezentují tři naprosto odlišné sociální skupiny, jejich osudy se však protínají v jednom průsečíku: hladu.

Děj se odehrává ve vesnici Macechy. Devatenáctiletá Dusja s bratrem Myrosem a matkou Hannou každý den bojuje o přežití. Jedině Hanna získala možnost pracovat v místním kolchoze. Otce rodiny úřady odvezly na Sibiř, nebo možná jen do nejbližšího lesa – žádné oficiální zprávy rodina nemá. Stejně jako žádná jiná kulacká rodina, jak je označila sovětská propaganda. Byli prohlášeni za nepřátele státu jen proto, že chtěli hospodařit na vlastním poli a zůstat věrní své víře. Hanna odmítá nabídku Svryda, který je druhým vypravěčem knihy, dávného nápadníka, který po ní neprestal toužit. Chce zůstat věrná svému muži, i když netuší, zda je vůbec naživu. Třiatřicetiletá Solja, manželka sovětského komisaře z Poltavy, také trpí hladem. A to v sanatoriu v Macechách, kde ji léčí z těžké obezity. Solja zahání jídlem stesk po zemřelém miminku, ale smutek zůstává. Myslí na svou holčičku. Otéká z přejídání, zatímco místní vesničané otékají z hladu. Sanatorium pro léčbu obezity ve vesnici sužované hladem? Zdá se to absurdní, ale jde o realitu. Pohrdání a výsměch byly součástí obludného komunistického režimu, který umístil sanatorium právě sem.

Násilná kolektivizace, nekompetentní vedení, odpor rolníků, vysoké odvody úrody a předimenzované normy produkce přivedly Ukrajinu ke katastrofě. Obilí chybělo na osetí a vesnice decimoval hlad. V některých oblastech vymřely celé vesnice. Celkový počet obětí Holodomoru je odhadován na 3,5–4 miliony.

Román, napsaný nádherným barvitým jazykem plným neobvyklých metafor a přirovnání, podává svědectví o tom, kam může vést režim, který pohrdá lidskou důstojností. Zprávy o tragédii tehdy pronikaly do světa, ale mnozí raději zavírali oči.

FROM CHINA TO PARIS TO OUR CLASSROOM

A. NOVOTNÁ A M. REICHOVÁ, 3.X

This year, our French classes got a fresh new perspective from far beyond France. YuanPing, a Chinese exchange teacher studying in Paris, is sharing her knowledge and her international story with us right here. That is why we decided to sit down with her to talk about learning, cultural differences, and how moving abroad changed her life.

What made you decide to study French and go to France?

In high school, I didn't enjoy math, so I knew I wanted to study something different. Languages gave me more options. I was choosing between German and French, and in the end... French chose me!

What were the biggest challenges when you first started learning French?

Learning French wasn't easy, especially because it's so different from Chinese. Pronunciation was really hard at first. And sometimes I would learn a lot of words, but then forget them and have to study them again.

Where exactly are you from?

I come from a small city in China with many ethnic groups, so it's very diverse and people are usually friendly. But the education system there needs to improve, and the economy is not great. China is very big—while the east is rich and developed, the west, where I'm from, is still behind.

What about your family?

My parents are merchants—they sell medicine and pharmaceuticals. I'm an only child, which is pretty common in China.

These days, many people don't want to get married or have children because raising a child in China is expensive and brings a lot of pressure. Personally, I don't want children either.

How does the Chinese educational system work?

I think it's very hard and needs a lot of improvement. School starts at 7 a.m. and finishes at 6 p.m., and after a short break, we have evening classes until 10 or 11 p.m. In the last years of high school, we even study on Saturdays, and only have Sundays off. This period is seen as the most important in our lives.

Even after school, life is very busy—most people work 10 hours a day. And where I'm from, public transport isn't very good, so some people have to walk long distances to work, sometimes even 3 hours. So if you don't have to walk in China, you're very lucky.

What is your experience like studying in France as a Chinese student?

It is probably the most interesting experience of my life. In China, I always felt a lot of pressure to work very hard because there are so many people, and you have to study a lot to get good opportunities.

But in France, it is completely different—it taught me how to live. I learned how to balance studying and life. Now, when I have free time, I go to museums, explore the city, or travel with friends. Paris is also very international, so I've made friends from many countries—and also, I can find proper Chinese food there, which is very important to me.

How did you grow as a person after moving to France?

I started going out more and traveling, because in high school I didn't have any free time. I made lots of friends, and I learned how to balance studying with personal life. That changed me a lot.

What do you love most about France and French culture?

Definitely the art culture. France is a center of art and history. And as a student, I can visit many museums for free, which I really love.

What cultural differences between China and France surprised you?

One big difference is punctuality. In China, being late is considered very rude, no one is ever late. But in France, being late is totally normal and acceptable. Also, public transport is often delayed in France, which almost never happens in China.

I also noticed that people in France don't always follow the rules.

Another cultural difference is about dating. In China, dating isn't very common or openly discussed. But in France, people date more freely, and relationships are a normal part of everyday life.

How has your time in France influenced your teaching style?

The university system in France is a bit similar to the one in China, but I got a lot of inspiration there. I believe we can learn languages not only from textbooks, but also through fun activities. I try to make my classes more interactive and friendly. For me, a teacher's personality is also very important, so I always try to be kind and open.

How much did you know about the Czech Republic before coming here, and why did you choose it?

I didn't know anything! I came here because my teachers in France know teachers in the Czech Republic, so it was easy to arrange. And also because I believe we should take chances when they come—because we never know if we'll get another one.

What are your plans for the future after finishing university?

I want to work, but I'm not sure where yet, but I'd like to stay in Europe—maybe in France, since I already speak the language. I want to have free time and still earn enough to live comfortably.

A big thank you to YuanPing for taking the time to share her experiences with us—and to you, our reader, for staying with us until the end. We hope Youn Ping feels welcomed here and enjoys every moment of her stay!

ŽIVOT MEZI ŘÁDKY - POVÍDKA

J. KAŠPÁRKOVÁ, 3.C

Myslím, že každý teenager dostane chuť vydělat si vlastní peníze, ať už na plnění si snů, nad nimiž rodiče kroutí hlavou, nebo prostě jen tak, aby si dokázal, že už je skoro dospělý. U mě šlo o obojí, a tak jsem se dostala k letní brigádě v malebné kavárně pár bloků od domova.

Byla v přízemí historického domu, osázená květináči a křesílky pod slunečníky. Zákazníky lákaly pěkné zákusky a logo usměvavého slunce u nápisu *Jenkins & Joyce* nade dveřmi, jejichž otevření rozezpívalo zvoneček. Staromódní, ale útulné.

Mezi stálé hosty patřil postarší muž, který vždy sedával u stolu úplně napravo, hned pod nástěnkou s černobílými fotkami. Vždy byl slušně oděn do košile a bavlněného svetru barvy khaki a hnědých nažehlených kalhot, které ladily k jeho stejně tmavé pleti. Měl milé, ale staré oči, které lemoval závoj menších či větších vrásek, a skoro žádné vlasy. Vždy u stolu vysedával sám pouze s kouskem domácího koláče a šálkem kávy. Na nás, servírky, byl vždy příjemný, ale připadalo mi, jako by s sebou táhl nějaké těžké břímě života, což by ovšem v jeho věku nebylo nic neobvyklého.

Jednou jsem při úklidu na jeho stole našla papírový ubrousek s několika větami a telefonním číslem. Myslela jsem si, že si na něj pán něco poznamenal a v zamyšlení zde ubrousek zapomněl. Sama vím, jak pitomý je ztratit své poznámky, takže jsem si ten ubrousek nechala u sebe s úmyslem, že ho zítra pánovi vrátím.

Objednávek ale bylo tolik, že jsem k onomu stolu ani nevzhledla, a starý pán už byl zase v trapu. S povzdechem jsem přišla ke stolu a kupodivu našla další takový popsaný ubrousek, opět s telefonním číslem. Co naplat, uschovala jsem i tento kousek a přemýšlela jsem o našem příštím setkání.

Lhala bych, kdybych tvrdila, že jsem po zbytek týdne na pána nezapomněla. Neustále mou pozornost odváděly nějaké otravné maličkosti jako mytí nádobí, úklid stolu či příprava a pečení další várky borůvkových muffinů do výlohy. Někdy to byl možná taky ostych či strach, který jsem pocítila při pomýšlení, že pána zničehonic oslovím. S každým dnem, kdy jsem stařička minula, mi v batohu přibyl ubrousek s textem a číslem. Byla zrovna neděle dopoledne a jako obvykle byla kavárna poloprázdná, a tak jsem měla konečně čas, a dokonce i náladu prohlédnout si ubrousky dopodrobna.

Nevím, co jsem si tenkrát myslela, že najdu, ale tohle to určitě nebylo. Na ubrouscích byly vždy dva až tři řádky psané úhledným starým písmem zakončené Robert J. a následovány vždy stejným telefonním číslem. Z obsahu textu se muselo jednat o část nějakého vzkazu:

Betty se narodila dvojčátka, holka s klukem, nosy úplně po mamince, to by ses smál. Bude teď ještě chvíli v nemocnici, takže ji budu navštěvovat. Moc bych si přál, abys mohl vidět ty jejich naducané tvářičky, Marku. Prosím, ozvi se.

Robert J. XXX - XXX - XXXX

A očividně šlo o velmi intimní vzkaz. Rozhodla jsem se přečíst si další ubrousky. Poslední řádek *Prosím, ozvi se* byl na každém jednom z nich. Předcházely mu prosté popisy událostí z něčího života, několikrát se opakovala cizí jména, ale nejčastějším z nich byl Mark. Z řádků na mě dýchala samota a šilená úzkost, až mi uprostřed teplého dne přejel mráz po zádech. Snaží se pán někoho kontaktovat? Ale proč by pak v kavárně raději do toho člověka nepočkal? Měl z jejich setkání strach?

Dneska jsem čistou náhodou z koše na papír vylovila jakýsi čerstvý ubrousek s poněkud delším textem, jehož znění mě přinejmenším vyděsilo. Stálo tam:

Marku, chtěl jsem se ti už dlouho s něčím svěřit, ale strach mi v tom bránil. Nyní je to však jiné, jako bych se díval na svět z výšky, ze které se i sebevětší problémy zdají směšné. Ani netuším, kolik z mých vzkazů jsi viděl, jestli vůbec nějaké, ale naše kavárna a její měkké ubrousky mi zkrátka dodávají pocit jistoty, růžové brýle sladké nostalgie. Čas je bolestivě neústupný a mně se teď krátí... Není to moc originální poslední přání, ale nejvíce ze všeho bych chtěl vrátit se do minulosti, kdy jsme byli pyšnými pány světa a měli všechen čas před sebou. I když mě už posledních čtyřicet let bolí u srdce, nechci odejít smutný, a proto ti chci vzkázat jedině: vždy jsi byl a budeš mým nejlepším přítelem a to se zkrátka nezmění. Jediné, čeho nepřestanu litovat, je, že jsem se neomluvil první.

Robert

Jako by se autor ani neodvážil doufat v odpověď a chybělo zde telefonní číslo. Z prostého křestního jména čísla čistá smířenost s tragickým a nevyhnutelným osudem smutného člověka, kterého jsem neznala, a přesto jeho rukopis jako by přede mnou zhmotňoval podstatu jeho lidství, myšlenky a názory na svět.

Bylo mi mizerně, skoro až do pláče a vůbec nejhorší ze všeho se mi jevila představa, že se slova minou s tím, pro jehož uši jsou určena, a mrazivá realita, ve které se tak stane, mě tížila jako ten největší balvan.

Od té doby jsem starého pána v kavárně už nespátřila a na jeho místě brzy začal sedávat mladý pár. Jednoho podvečera mi při uklizení kavárny povídala paní majitelka trochu o její historii. Kdysi ji založili dva přátelé a byla snad první svého druhu ve své čtvrti a místní si ji ihned oblíbili. Jak kavárna spojovala lidské příběhy, tak je dokázala i rozdělovat, a přesně to se stalo v případě již zmíněných přátel. Kvůli rozdílným názorům na obchod se v hádce rozešli a kavárnu prodali. Jediné, co po nich zbylo, byla jejich příjmení *Jenkins & Joyce* nade dveřmi.

OD DUOLINGA PO AU PAIR V MADRIDU

S. LANKOČÍ, 3.C

Kdyby mi někdo před pár lety řekl, že se v 17 letech sbalím a odletím na dva měsíce do země, kde jsem nikdy předtím nebyla a jejíž jazyk pořádně neumím, pouсмála bych se nad tou představou. Kdyby mi však ten někdo řekl, že přesně to se stane, otočila bych se na něho a chtěla bych znát každý detail. Jak to tedy přesně všechno bylo? Co je to au pair? A proč zrovna Španělsko?

Au pair je osoba, která se vydá do cizí země, kde bydlí u hostitelské rodiny, vypomáhá s dětmi a drobnými domácími pracemi výměnou za ubytování, stravu a kapesné. Já jsem o této možnosti věděla už od nepaměti, protože v mém okolí několik „aupairek“ mám. Avšak to, že se takto dá (v rámci Evropy) vycestovat už v 17 letech, pro mě byla novinka, která mě okamžitě nadchla, a začala jsem si o tom zjišťovat více informací.

Jak vlastně začít?

Asi nejvíce doporučuji stránku **aupairworld.com**, kde si můžete přes funkci „Country Check“ zjistit, které země jsou kompatibilní s vaším věkem, národností a jazykovými znalostmi. Poté si jednotlivé země můžete projít, dočtete se tam ke každé z nich obecné požadavky. Zároveň v některých zemích to je trochu striktnější než v jiných, hlavně v těch mimo EU. Ale pak také samozřejmě záleží na osobních požadavcích rodiny. Když už si člověk vybere země, je na čase si vytvořit profil. Já jsem třeba vyzkoušela tři nebo čtyři stránky, ale nakonec jsem se přece jen vrátila k již zmiňované – **aupairworld.com**. Přišla mi v bezplatné verzi jednak nejpřehlednější a nejintuitivnější, ale také se s ní dalo bezproblémově pracovat. Na svém profilu je dobré si dát záležet, protože je to váš první „kontakt“ s rodinami. Kromě faktických informací typu jméno, věk nebo o kolik dětí se chcete starat je potřeba napsat i něco více o sobě dle jednotlivých kategorií (rodina, vzdělání, jazykové znalosti, koníčky aj. – vše je na stránce vypsáno v šabloně). Pak také přidáte pár fotek a máte vlastně hotovo.

Teď vás už jen čeká najít host rodinu, což byla, minimálně pro mě, ta nejzdlouhavější část. Stránka vám na základě vašich požadavků zobrazí kompatibilní rodiny. A i když se někdy může stát, že rodina napíše vám, je lepší, když napíšete jako první vy, a projevíte tak zájem.

Zároveň je ale také důležité nelekat se toho, když vám nebudou rodiny odepisovat, ve finále vám většinou odepíše jen hrstka těch, kterým jste napsali, což může být někdy demotivující až frustrující.

Konkrétně v mém případě, můj největší „handicap“ byl můj nízký věk. I když země jako Španělsko, Německo nebo Francie umožňují tuto možnost i bez dovršení plnoletosti, není zase tolik rodin, které by to uvítaly. Což však neznamená, že nejsou – sama jsem toho důkazem, že najít se dá, bylo to sice trochu náročné, ale nakonec se to podařilo.

Svůj profil jsem zveřejnila někdy ke konci roku a aktivně jsem začala obepisovat rodiny v lednu. Většinou to probíhalo tak, že jsem rodině napsala. Pokud mi odpověděli, že by měli také zájem, většinou jsme si pak hned dali na sebe kontakt, protože to bylo pohodlnější než si chatovat přes webové stránky (občas se tam totiž opoždí notifikace). Pak jsme se trochu více „seznámili“, případně jsem se buď já nebo oni mohli sebe na něco zeptat. Poté následoval krok videohovor, kdy se poprvé s rodinou „vidíte“. Když je všechno v pořádku (důležité podotknout z obou stran), začnete se s rodinou domlouvat na detailech vašeho pobytu a obvykle se také podepisuje smlouva (většinou se nejedná o úředně oficiální dokument, je to spíše pro vás a vaši host rodinu, že někde máte přesně napsané „kdo, kde, kdy a co“ – ale opět, záleží na zemi).

Mně osobně nejdéle trvalo rodinu vůbec najít. Sama jsem si v lednu dala takový limit, že pokud se mi nepoštěstí do března, nechám to být a vymyslím si na léto něco jiného. A přesně to se stalo. Ale někdy na začátku dubna se mi ozvala jedna rodina, které jsem psala už v lednu, ale neodpověděli mi hned, a no, nakonec to dopadlo.

A co se týče samotného pobytu, tyjo, já bych o tom popravdě mohla napsat třeba celou knihu. I když to byly „jen dva měsíce“, tak to byly dva nejintenzivnější, ale i nejužitečnější měsíce mého života. A obecně délka vašeho pobytu záleží na vašich možnostech, jde to na dva měsíce, ale třeba i na rok.

Jela jsem tedy na celé dva měsíce do Španělska, konkrétně do poklidného městečka hned vedle Madridu (něco jako Starý Liskovec a Brno), takže doprava do centra nebyla problém.

Starala jsem se o tři děti (5, 8 a 12 let), a to v době, kdy jejich rodiče pracovali, což pro mě znamenalo hlídání od cca 10 do 15 hodin, ale záleželo na konkrétním dni, někdy to bylo o něco méně, někdy o něco více. Děti měly doma přirozeně spoustu hraček, ale i tak jsem s nimi zkoušela dělat i jiné věci jako třeba pečení, vyrábění nebo vycházky do do města nebo parků. Zároveň jsem taky měla naprosto neskutečně host rodiče, kteří mě podporovali s každou „vyloženinou“. Popravdě si myslím, že občas sami nechápali, jak jsem mohla něco takového vůbec vymyslet, ale vždycky mé nadšení sdíleli, což bylo naprosto kouzelné. Asi i díky tomu mi moje „pracovní doba“ vůbec nepřipadala jako „pracovní“. Kromě toho jsem si s dětmi jednak neskutečně sedla, ale také jsme dělali to, co nás (i mě) bavilo.

Z jazykového hlediska, i když jsem si v prvéku hrozně moc chtěla vzít španělštinu, učím se ve škole (z praktických důvodů) němčinu. Nicméně v létě 2023 jsem se přes Duolingo začala učit španělsky. Každý den jsem poctivě hodinu klikala „hloupé věty“ typu Kočka pije mléko, každopádně po dvou měsících jsem dokázala něco říct a hlavně něčemu rozumět. Byla jsem celkem sama překvapená. Kdo by čekal, že „blbé Duolingo“ mi umožní nebát se vyjet do Španělska, že „něco“ přece jen řeknu.

S rodinou jsem celou dobu totiž komunikovala anglicky a i pak s dětmi jsem měla mluvit anglicky (chodí na bilingvní školu, takže se se mnou učili). Nicméně jak jsme se poprvé na živo setkali, požádala jsem mé host rodiče, zda by se mnou měli tu trpělivost, že bych s nimi (s rodiči) chtěla mluvit španělsky. Ze začátku to bylo opravdu nepříjemné, neuměla jsem pořádně ani minulý čas a najednou mi začala vypadávat naprosto základní slova a fráze. Chvilími jsem z toho byla opravdu zoufalá, nicméně časem se to zlepšilo. A i když jsem domů neodletěla s plynulou španělštinou, dokážu se teď bavit o většině základních témat. Kromě toho jsem si tento školní rok ve škole vzala seminář ze španělské konverzace a zatím si nemám na co stěžovat...

Jinak, co se týče finanční stránky celé této akce, dostáváte každý týden (nebo měsíc) kapesné.

Každá země má nějaké minimum, ve Španělsku to je obecně 70 euro týdně, ale záleží na rodině a na vaší domluvě. Já si de facto platila jen svoje letenky tam a zpátky, avšak chvíli po přiletu se mi peníze vrátily.

Má celková zkušenost

Celkově ty dva měsíce pro mě byly něco neskutečného. Asi jsem to sama nečekala tak intenzivní, ale hned po mém příjezdu se mi celý život obrátil o 180°. Najednou jediné, co byla má "jistota", bylo těch pár věcí, co jsem si dovezla v kufru, ale asi i proto mě to tak fascinovalo a bavilo. Základní věci, jako třeba že se dorozumím v supermarketu, nebo to, že vidličku najdu v levém šuplíku, zmizely a hraj si. Ale myslím si, že přesně tohle je to, co mi to dalo. Člověk se tak či tak dostane do nespočtu ošemetných nebo nekomfortních situací a musí vymyslet, jak to udělat. A samozřejmě, také se podívá do nové země, vypiluje cizí jazyk, zažije si jinou kulturu a jejich životní filozofii.

Určitě bych každému doporučila takhle vyjet, pokud máte tu možnost. Ono i ty dva měsíce pro mě byly, jsou a budou nezapomenutelné, protože to byl opravdu velký výstup z mé komfortní zóny. Ale udělala bych to zas a znova. Nutno podotknout, že jsem narazila na opravdu neskutečnou rodinu a vůbec jsem si u nich nepřišla jako jen nějaká chuťva. Právě naopak mě hned vzali mezi sebe a během celých prázdnin jsme si vybudovali krásný vztah a dodneška jsme v kontaktu. Dokonce už mají i koupené letenky a tento květen se přiletí podívat za námi do Česka, abych jim zase já pro změnu ukázala kus své země.

Rozhovor se španělskou rodinou

1. ¿Qué les llevó a decidirse por una au-pair y cómo surgió esta idea? ¿En qué les enriquece exactamente esta experiencia?

Un día Juan escuchó una entrevista en la radio sobre una familia que contaba su experiencia con una au-pair. Le pareció interesante la idea de poder conocer las costumbres y formas de vivir en otros países. En ese momento vivíamos en una casa pequeña y no podíamos intentarlo, pero quedó en su mente. Después de tener a nuestro tercer hijo y mudarnos a una casa más grande, la idea volvió a su mente.

Nos gustaría que nuestros hijos no tengan miedo a viajar y conocer las culturas de otros países, que puedan plantearse estudiar o trabajar fuera si es lo que quieren o les gusta. Tener en casa a alguien de otro país es darles un ejemplo de que, aunque pueda dar miedo lo desconocido, se puede

ser valiente y disfrutar. Siempre con cuidado, pero creemos que es bueno probar cosas diferentes.

2. ¿Cómo es su proceso de selección? ¿Qué es lo más importante para ustedes?

En España hay dos formas principales para buscar una au-pair. A través de empresas locales que se encargan de poner en contacto a las familias con posibles candidatas, realizando estas empresas la labor de selección según las necesidades y requisitos de ambas partes. Y la segunda forma, nosotros creemos que mucho más interesante, realizando las familias y los candidatos, una selección directa a través de distintas páginas web específicas. Creemos que esta última opción permite a ambas partes conocerse sin intermediarios antes de tomar una decisión.

Lo más importante de este proceso es que las au-pairs encuentren una familia lo más parecida posible a la suya propia. Y también que, desde el primer momento, sepan sus responsabilidades y sus tareas con mucho detalle.

3. ¿Cómo fue su primer encuentro con su primer au-pair? ¿Hubo algo que les sorprendió?

Para nuestra familia fue un momento muy emocionante. Habíamos preparado con ilusión su habitación con fotos que nos envió su familia y detalles para que se sintiera más a gusto. Preparamos un cartel de bienvenida junto con los niños para recogerla en el aeropuerto. Haber tenido tiempo para prepararlo y haber hablado con ella varias veces antes de su llegada, ayuda a que los primeros días sean muy naturales.

4. ¿Cómo suelen manejar la barrera del idioma? ¿Y cómo ven el esfuerzo de la au-pair por aprender español?

En nuestro caso, los padres no hablamos un inglés muy correcto, pero no tuvimos problemas, ni siquiera al principio, para entendernos, pero creemos que sí es importante que la familia y la au-pair al menos tengan un nivel básico en un idioma común.

Para nosotros no es importante que las au-pairs quieran aprender español, aunque la mayoría de ellas sí han querido hacerlo. Como nos gusta compartir muchas actividades con ellas, y en la hora de la comida y de la cena, tenemos mucho tiempo para ayudarlas en esto. Además, algunas au-pairs han asistido a clases de español uno o dos días a la semana.

5. ¿Cuál fue la mayor diferencia cultural que notaron? ¿Hubo alguna situación incómoda o malentendido cultural?

La mayor diferencia que hemos notado con todas las au-pairs son los horarios españoles en general, y especialmente en las comidas. En España, el horario habitual para la comida suele ser entre las 13:30 y las 14:30. Las cenas se retrasan hasta las 20:30 y las 22:00. Hasta ahora, todas las au-pairs que hemos tenido han venido de Europa. Nos ha sorprendido que sus formas de vida no son tan diferentes a la nuestra.

No hemos tenido ninguna situación incómoda debido a la cultura, pero hay que pensar que es posible que ocurra. Lo importante es hablar desde el primer momento para evitar problemas posteriores.

6. ¿Qué les recomendarían a los jóvenes que quieren ser au-pair pero tienen dudas? ¿En qué deberían emocionarse y en qué deberían tener cuidado?

Creemos que ser au-pair debe ser una idea que hay que madurar durante un tiempo largo, esto es lo más importante. No debe hacerse por "moda" o porque algún amigo tuyo lo ha hecho o simplemente porque quieres hacer turismo en un país extranjero. Si has deseado ser au-pair durante un tiempo largo, seguramente saldrá bien. Lo más importante, por supuesto, es que te tiene que gustar pasar tiempo con niños. Cuando elegimos au-pair nuevo para nuestra familia, es habitual que los candidatos en sus perfiles escriban que su principal motivación es visitar otros países o enfrentarse a un reto nuevo. Creemos que la motivación principal debe ser que les encanta trabajar, jugar y pasar tiempo con niños. Si tienes dudas sobre si te gusta pasar tiempo con niños puedes empezar por intentar cuidar niños en tu país, ayudar a niños en el estudio o en un campamento de verano.

7. ¿Les resulta difícil marcar los límites entre "familia" y "empleador" en general?

En nuestro caso no existe ese límite, es decir, en ningún momento tratamos a nuestras au-pairs como un empleado. Siempre es un miembro más de la familia, desde que la conocemos. Pero sí sabemos que hay muchas familias que no desean tener esta relación y si quieren una diferenciación clara entre familia y empleador. Y también hay muchos chicos y chicas que desean tener una relación más independiente de la familia con la que van a vivir. Esto debe quedar claro entre la familia y la au-pair, y es importante que ambos tengan la misma idea.

8. ¿Siguen en contacto con sus antiguas au-pair? ¿Creen que es importante mantener esa relación?

Sí, seguimos en contacto con algunas de ellas. Incluso en varias ocasiones nos han visitado posteriormente a su estancia, o las hemos visitado nosotros en sus países. Para nosotros la experiencia de tener una au-pair en casa es enriquecedora para los niños y para nosotros los padres. Y la forma de convivir durante esos meses hace que se establezca una relación especial. Los meses de convivencia terminan el día de la partida, que siempre es muy triste. Pero si se ve como un "¡Hasta luego!" todo es más fácil.

Es importante mantener esa relación si es lo que quieren ambas partes, pero no se puede obligar a nadie y tampoco hay que preocuparse si no sucede. Debe ser algo que ocurre de forma natural. Y también hay que tener en cuenta que la forma de ser de la gente no es igual en todos los países.

...

1. Co vás vedlo k rozhodnutí mít au-pair a jak tato myšlenka vznikla? V čem vás tato zkušenost obohacuje?

Jednoho dne Juan slyšel v rádiu rozhovor s rodinou, která vyprávěla o své zkušenosti s au-pair. Myšlenka poznávat zvyky a způsob života v jiných zemích mu připadala zajímavá. V té době jsme bydleli v malém domě a nemohli jsme to zkusit, ale ta myšlenka mu zůstala v hlavě. Po narození našeho třetího dítěte a přestěhování do většího domu se k ní opět vrátil. Rádi bychom, aby se naše děti nebály cestovat a poznávat kultury jiných zemí, aby se nebály studovat nebo pracovat v zahraničí, pokud je to to, co chtějí, nebo je to bavi. Mít doma někoho z jiné země jim dává příklad toho, že i když může být neznámo děsivé, dá se být odvážný a užít si to. Samozřejmě s opatrností, ale myslíme si, že je dobré zkoušet nové věci.

2. Jaký je váš výběrový proces? Co je pro vás nejdůležitější?

Ve Španělsku existují dva hlavní způsoby, jak hledat au-pair. Přes místní agentury, které spojují rodiny s možnými kandidáty a starají se o výběr podle požadavků obou stran. A druhý způsob, který nám přijde mnohem zajímavější, je přímý výběr přes různé specializované webové stránky. Myslíme si, že tato druhá možnost oběma stranám umožňuje se poznat bez prostředníků před tím, než se rozhodnou.

Nejdůležitější v tomto procesu je, aby si au-pair našly rodinu, která se co nejvíce podobá té jejich vlastní. A také aby od začátku velmi přesně věděly, jaké mají povinnosti a úkoly.

3. Jaké bylo vaše první setkání s první au-pair? Překvapilo vás něco?

Pro naši rodinu to byl velmi dojemný okamžik. S radostí jsme jí připravili pokoj s fotkami, které nám poslala její rodina, a s různými drobnostmi, aby se cítila dobře. Spolu s dětmi jsme připravili uvítací plakát, abychom ji přivítali na letišti. Mít čas na přípravu a několikrát si s ní před příjezdem zavolat pomáhá k tomu, aby první dny proběhly přirozeně.

4. Jak zvládáte jazykovou bariéru? A jak vnímáte snahu au-pair učit se španělsky?

V našem případě (rodiče) nemluvíme úplně plynule anglicky, ale ani na začátku jsme neměli problém se dorozumět. Myslíme si však, že je důležité, aby rodina a au-pair měli alespoň základní znalost společného jazyka. Pro nás není důležité, aby se au-pair chtěly učit španělsky, i když většina z nich to chtěla. Rádi s nimi trávíme čas při různých aktivitách, u oběda a večeře, a tehdy jim s učením pomáháme. Některé au-pair navštěvovaly hodiny španělštiny jednou nebo dvakrát týdně.

5. Jaký byl největší kulturní rozdíl, který jste zaznamenali? Byla nějaká nepříjemná nebo nedorozumění kvůli kultuře?

Největší rozdíl, který jsme zaznamenali u všech au-pair, byly obecně španělské časy – zejména časy jídel. Ve Španělsku se obvykle obědvá mezi 13:30 a 14:30, večeře jsou později – mezi 20:30 a 22:00. Všechny au-pair, které jsme zatím měli, pocházely z Evropy. Překvapilo nás, že jejich způsob života se až tak neliší od toho našeho. Žádnou nepříjemnou situaci kvůli kulturním rozdílům jsme nezažili, ale je třeba mít na paměti, že se to může stát. Důležité je mluvit o všem od začátku, aby se předešlo problémům.

6. Co byste doporučili mladým lidem, kteří chtějí být au-pair, ale váhají? Na co by se měli těšit a na co by si měli dát pozor?

Myslíme si, že být au-pair je rozhodnutí, které by mělo uzrávat delší dobu – to je nejdůležitější. Nemělo by to být kvůli "módě" nebo protože to udělal kamarád, nebo jen proto, že chcete cestovat po cizí zemi. Pokud si to člověk přeje už delší dobu, pravděpodobně to dobře dopadne. Nejdůležitější ale je, že musíte mít opravdu rádi děti. Když si vybíráme novou au-pair, často se v jejich profilech píše, že jejich hlavní motivací je navštívit jiné země nebo zažít nové výzvy. My si myslíme, že hlavní motivací by mělo být to, že rádi pracují, hrají si a tráví čas s dětmi. Pokud váháte, jestli vás baví být s dětmi, můžete to nejdříve zkusit doma – třeba tím, že budete děti hlídat, pomáhat jim s učením nebo s nimi pracovat na letním táboře.

7. Je pro vás těžké stanovit hranici mezi „rodinou“ a „zaměstnavatelem“?

V našem případě taková hranice neexistuje – nikdy jsme s au-pair nejednali jako se zaměstnancem. Od začátku je to pro nás člen rodiny. Ale víme, že některé rodiny takový vztah nechťejí a chtějí mít jasnou hranici mezi rodinou a zaměstnavatelem. A jsou i dívky a chlapci, kteří chtějí mít nezávislejší vztah k rodině, u které budou bydlet. To by mělo být od začátku jasně řečeno a je důležité, aby obě strany měly stejnou představu.

8. Zůstáváte v kontaktu se svými bývalými au-pair? Myslíte, že je důležité tento vztah udržovat?

Ano, s některými jsme stále v kontaktu. Některé z nich nás po svém pobytu dokonce navštívily, nebo jsme my navštívili je v jejich zemích. Pro nás je mít au-pair doma obohacující zkušenost jak pro děti, tak pro nás jako rodiče. Společné soužití během těch několika měsíců vytvoří zvláštní vztah. Den odjezdu bývá vždy velmi smutný, ale když se to vnímá jako „Na viděnou!“, je to snazší.

Je důležité vztah udržovat, pokud o to obě strany stojí, ale nikoho do toho nelze nutit a není třeba se trápit, pokud k tomu nedojde. Mělo by to vzniknout přirozeně. A je také třeba brát v úvahu, že lidé z různých zemí mají různou povahu.

CHVILKA POEZIE

Beze světla

Zavislost na bolesti,
touha už je fyzická,
rozmlakene! obě pěstí,
votázka jen rúčníka!

„Jak se máš?“ a „Jak se cítíš?“,
jak asi, když v závrtné rychlosti
do hluboké jámy se rítíš...
„Je mi fajn, medělej si starosti.“

Ještě usměv musíš přidat.
Přijdeš domů, zase řev.
Hned tě chtějí vyzponbat,
chtějí, aby tekla krv.

Modrá, žlutá, fialová...
Barvy modlín se rychle mění
a tebe už nepřepadají slova,
na jillo nemáš pomyslení.

Slzy na zem, kap a kap.
„Jak mině být tak slepý?“
Zaschlutý v ruce dřev
a vyháčka od izolepy...

Beyond our grasp

In the stillness of the night, we are but whispers lost in the wind,
Fading echoes of a song never fully sung.
We walk paths paved with dreams,
Each step a question, each breath a sigh,
Chasing shadows of something we can never quite touch.

What is love, but fire devouring the night,
Leaving only ash to mourn?
We are shadows cast by a flickering flame of love,
Dancing madly on the walls of eternity,
Bleeding with forgotten light.

What is freedom but a door painted on the walls of the mind?
I raise my hand to the void,
Fingers tracing the edges of my dreams,
Thinking what lies beyond them
A scream, a silence,
A soft, endless fall into nothing,
Or perhaps a door-
A door painted black.

We are the riders,
Chasing the ghost of tomorrow,
Eyes clouded with the ashes of yesterday.
No gods, no masters....

Slast v objetí mořské pěny

Životem zmaten, hloupostí dušen,
již necítím hmatem, člověkem ohlušen.

Bělostně tělo mě, jemným sametem kryté,
vrhám do srdce vln, kde tajemství je skryté,
odevzdám vše lidské mi zbylé a zbité.

Ach hoře, hoře jak moc je těžko tam nahoře, že musím odejít u mate?

Vzduch pozvolna se v mém hrdle zmítá
a nehynoucí láska každou píď mých údů líbá,
zatímco sám kosmos mojí duši hýbá.

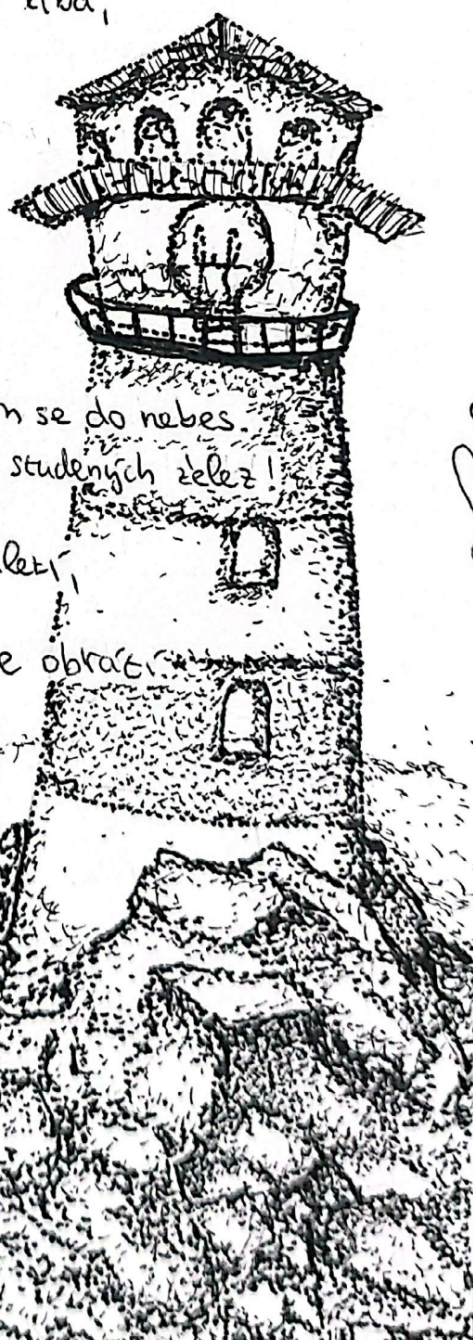
Doteky své ohněm pro mou kůži jsou,
silným zářem umírajících hvězd.
Chabě doufám, že polibky mě přinesou
ti klíč k nespočtu nežných cest,
jimiž mohou naše zily vést.

V pevném sevření mě drží, neb propadám se do nebes.
Patri ti mé sliny, slzy, krev - zbav mě studených želez!

Hodiny, dny, týdny, měsíce, roky, staletí,
věků eony...

Až vše vydechne naposledy a v prach se obřátí.
V hlubinách, kam čas se nevrátí,
nežůstane nic.

Jenom my

Fading Away

Where flowers fade and woods grow bare,
The echoes of the past aware,
Each petal lost, each leaf undone,
Still mourns beneath a cold pale sun.

Now you're gone, yet your song remains,
a whisper of which no one cares,
No one but me. And dare I hope,
You too hear our good old song.

What wasn't ours, yet felt so near,
Now haunts my dreams when you appear,
My love was never meant to stay,
But linger soft, then fade away.

DEUTSCHE MEINUNG - INTERVIEW MIT FRAU BIRGIT MASAŘÍKOVÁ

1. Wie lange leben Sie schon hier?

Ich lebe schon über vierzig Jahre in Brünn

2. Was war der größte Kulturschock, als Sie in die Tschechische Republik kamen?

Mein größter Kulturschock war der Osterbrauch. Ich habe lange nicht verstanden, warum hier Mädchen geschlagen werden und die Jungen dafür auch noch Ostereier bekommen.

3. Gibt es etwas, das wir hier in der Tschechischen Republik nicht haben und das Sie vermissen?

Ich denke, dass die tschechische Kultur und die Mentalität der Menschen in Tschechien und Deutschland sehr ähnlich sind. Ich kann also nicht sagen, dass ich etwas vermisse, ganz im Gegenteil

4. Was gefällt Ihnen an der Tschechischen Republik am besten?

Am besten gefällt mir die Gastfreundschaft der Menschen, vor allem in Mähren.

Das kann man in Deutschland nicht in allen Regionen des Landes finden.

5. Was war die lustigste Situation, die Sie hier in Tschechien erlebt haben?

Die lustigste Situation, die ich hier erlebt habe, war die Sprachbarriere.

In der deutschen Sprache gibt es kein Ř. das war ein Problem für mich. Und es entstanden komische Situationen. Schon mein Nachname war ein Problem - MASAŘÍK.

...

1. Jak dlouho zde žijete?

V brně žiji přes čtyřicet let.

2. Jaký byl největší kulturní šok, když jste přijela do Česka?

Můj největší kulturní šok byl velikonoční zvyk. Dlouho jsem nechápala, proč se zde bítí dívky, a chlapci za to ještě dostanou velikonoční vajíčka.

3. Je něco, co zde v Česku nemáme a chybí Vám to?

Nejvíce se mi líbí pohostinnost lidí, především na Moravě. Ta se ve všech regionech Německa nenachází.

5. Jaká byla nejvtipnější situace, kterou jste v Česku zažila?

Nejvtipnější situace, kterou jsem zde zažila, byla jazyková bariéra. V němčině nic jako písmeno „Ř“ nemáme a to pro mě byl problém, který způsobil mnoho vtipných situací. Už jenom moje příjmení bylo problém - MASAŘÍK

ITALSKÁ ODYSSEA

Poslední březnové dny, už se zdá, že by konečně mělo začít jaro, ale zima se zuby nehty drží svého žezla. Tak zkusíme to jaro přivolat cestou do jižních zemí, čeká nás totiž poslední část projektu Erasmus +, jehož strastmi i radostmi se už třetí rok prokousáváme.

30. března v podvečerních hodinách se scházíme na zastávce autobusové společnosti Flixbus a vnitřně se připravujeme na 18hodinovou cestu, kterou máme před sebou a na jejímž konci nás bude čekat sladká Itálie. Maminky našťástí všechny náramně vybavily zásobami jídla, takže cesta bude krapet lépe ubíhat. První přestup a zároveň drsná zkušenost na nás čekala v Praze, řidič, který nás poveze až do Bologni, je hodně drsný týpek, který by si nic nezadal s dozorcem z vězení, mixem několika různých jazyků doprovázeným drsným tónem hlasu jasně dává najevo, že on je pánem autobusu, všichni budou jako myšky a raději i dýchat by se moc nemělo. Nejlepší řešení? Rychle usnout. Skoro celou cestu prší a na jedné z nočních zastávek i řádně chumelí. Když ale sjedeme do Pádské nížiny, vše se rázem změní, sluníčko, všechno kvete a voní. Nevadí nám ani další změna autobusu v Bologni, neboť se tak zbavíme nesmlouvavého dozorce Sergeje a s úsměvem nás přivítá typicky uvolněný italský řidič, který svůj jižní temperament nekrotí ani za volantem a jízda se tak rázem stává velmi zábavnou.

18 hodin za námi a vítá nás prosluněná Florencie, bohužel to pro nás ještě není konec harcování. První část našeho pobytu nás povede po stopách Napoleona, a tak našim cílem je ostrov Elba.

Nakonec nám další cesta autobusem nevadí, neboť podvečerní jízda na trajektu je pro nás odměnou: vůně moře, všude poletují bělaví racci a západ slunce nad horizontem, tot' pravý balzám pro duši a hotýlek, obklopený pomerančovíky přímo na pláži, kde široko daleko kromě nás nikdo není a kde budete usínat za jemného šumění moře, je příjemnou tečkou za náročným dnem. Teď už jen večere a hurá do hajan.

Následující dva dny nás čeká objevování malebných zákoutí ostrova, kde Napoleon strávil 9 měsíců, než se mu podařilo uprchnout zpět do Francie. Postupně nám paní průvodkyně ukáže Porto Azzurro, Capoliveri, Portoferraio a vilu San Martino. Projíždíme ostrov křížem krážem s hřejivým jarním sluncem nad sebou, kocháme se nádhernými bílými plážemi a azurově modrým mořem, dozvídáme se zajímavosti z Napoleonova pobytu na ostrově a užíváme si, že tady v tuto dobu kromě místních nikdo není. Najdou se mezi námi i otužilci, kteří azurově nádhře neodolají a vrhnou se hrdinně do vln, voda má tak maximálně 14 stupňů, ale co už... Poznávací část pobytu je prokládána sportovními aktivitami na pláži, prací na cestovním deníku A. Dumase a skvělými kulinářskými dobrotami středomořské kuchyně. Dny jsou ale vyčerpávající, neboť společný večerní program končí téměř o půlnoci a zásobárna našich sil se rychle vyčerpává.

Čtvrtek byl dnem přesunu a zároveň se stal dnem nečekaných zážitků a tvrdým střetem s italským životním stylem. Ráno rychle snidaně, dobalit věci, nic si nezapomenout a naskákat do autobusu, abychom se mohli přesunout do přístavu na trajekt, který odjíždí v deset hodin.

Sedíme v autobuse pět minut, deset, patnáct... co se děje, proč nejedeme? Uzoucké klikaté silničky kromě kouzelných výhledů v sobě ale také skrývají jednu záludnost. Když se na nich stane nehoda, jsou rázem neprůjezdné a v kombinaci s pomalým jižanským životem, kde hodina dvě nehrají žádnou roli, se z nás rázem stali vězni na ostrově jako z Napoleona. Někteří se začali radovat, že tady zůstaneme také devět měsíců. Popojeli jsme po silnici dále, kam nám to průjezdnost dovolila, a následovala zastávka na parkovišti, kde si místní trhovci začali vybalovat stánky. Odjezd stále v nedohlednu... Někteří si krátili čas fotbálem s petlahvi s vodou a další se vrhli na stánek se slunečními brýlemi, tvary byly značně extravagantní, ale ceny příznivé a prodejce s přicházejícím jarem zažil pravé Vánoce, takovou tržbu v jinak mrtvém předsezónním období dlouho nezažil 😊 To, že se tady opravdu nikam nespěchá, nám za chvíli potvrdila další zpráva, neboť člověk, který měl dopravní nehodu posoudit, mohl dorazit až ve 2 hodiny odpoledne, což znamenalo, že se náš odjezd opět odkládá. Naštěstí kousek nad parkovištěm se nacházelo městečko Capoliveri, kde už jsme sice jednou byli, ale atmosféra uzoučkových uliček lákala k opětovnému objevování. Takže vzhůru nasávat italskou atmosféru a třeba i vyhrát soutěž o nejlepší fotku s ryze italským vibem.

Ještě jedno déjà vu nás čekalo po znovuotevření silnice a příjezdu do přístavu, samozřejmě žádný trajekt nebyl volný a museli jsme počkat až do 16 hodin. Kromě osvěžení skvělou italskou zmrzlinou jsme se znovu uvelebili na bílé pláži a vychutnávali šumění moře a čerpali zásoby vitamínu D z hřejivých paprsků. S přicházející tmou jsme konečně dorazili do hotelu na předměstí Florencie a znavení po celodenním martyriu upadli do postele.

Ráno nás čekala prohlídka hlavních pamětihodností centra Florencie a zároveň opět střet s jižanskou laxností. Z předměstí jsme se přesunuli do centra Florencie, kde se k nám měli připojit naši průvodci, zhruba po půlhodině postávání na nábřeží Arno se k nám blížil elegantní pán, který se na dopoledne měl stát našim doprovodem, a my už už chtěli vyrazit hledat ducha renesance. Ale ouha, stojíme na místě dále. Všichni už po několika dnech pochopili, že otázky: proč tady čekáme a jak dlouho ještě?

Nemá vůbec cenu pokládat a že Italům a Francouzům vůbec nevadí stát hodinu na jednom místě, kdy se nic neděje. Prostě maňana. Na co jsme to tedy vlastně čekali? Nejdříve na jednoho člověka, který přinesl sluchátka, a pak na dalšího, který přinesl přístroje, do nichž se dala sluchátka zapojit. Vybavení potřebnou technikou jsme konečně vyrazili vstříc kouzelnému městu. Ano, Florencie je opravdu nádherná, holt kolébka renesance, každý dům, ulička, socha vás zanechají v němém úžasu. A když to okořeníme skvělou italskou zmrzlinou a kávičkou, tak ke spokojenosti nic nechybí a ani necítíte bolavé nožky.

Odpoledne jsme se vrátili do městečka na okraji Florencie – Signa, kde jsme byli ubytováni. Blížil se poslední večer v režii italských hostitelů, na který jsme si připravili i malé kulturní zpestření my. Před večeří nás ještě čekala návštěva muzea slámy a také sbalit si věci, neb den odjezdu se nenávratně přiblížil. Rozlučková večeře a italský večer

vyvrcholil téměř o půlnoci, za zvuku poslední písničky *We are the champions* ukápla nejedna slzička loučení a nám se do mysli začala vkrádat představa nekonečné jízdy autobusem domů.

Společný týden končil snídaní, ale my jsme si naplánovali užít si ještě jeden den ve vlastní režii ve Florencii. Být v této perle renesance a nepokochat se pohledem z Piazzale Michelangelo, neprojit se mezi krámy zlatníků na Ponte Vecchio a především minout mistrovská díla v Galerii Uffizzi by byl opravdu hřích. Zvládli jsme to všechno a třešničkou na dortu byl nákup dárků domů a nějaká ta italská dobrota v místních restauracích. To se pak ta dlouhá cesta bussem snášela mnohem lépe.

Příjezd domů nám krapet pokazilo jen počasí, z krásného teplého jara, kdy se dalo být jen v tričku, jsme skočili opět do zimní bundy, neboť nás přivítaly pouhé tři stupně nad nulou.

A je to za námi. Nemuseli jsme čelit takovým nástrahám a stvůrám, jako na své cestě potkal Odysseus, i když náš řidič Sergej k takovému Kyklovi neměl moc daleko, ale toto týdenní putování bylo i tak náročné, a zároveň přínosné.

Poznali jsme nová místa, krásnou přírodu a moře, proti proudu času jsme se vrátili do renesance, upevnili přátelství s kamarády z Francie, Itálie a Gruzie a museli si zvyknout na specifika pomalého jižanského způsobu života, kdy se nikam nespěchá a organizace dne je obestřena krapet mlhavým oparem. I když nám, jako Středoevropanům, mnohem více vyhovuje přesné plánování, tak to bylo krásné. Teď už jen sbohem Bella Italia, la dolce vita.

DRUHÁ STRANA

V minulém čísle jsme vám představili jeden anglický podcast, tentokrát bychom rádi přesměrovali vaši pozornost na jeden český. Zajímá vás dnešní školství, jeho žhavé problémy? Jak svou profesi vidí sami učitelé? Tak přesně pro vás je určen podcast s názvem Druhá strana. Pár základních otázek jsme položili jeho tvůrcům.

Proč Druhá strana?

Původně se to mělo jmenovat dokonce Druhá strana barikády, protože někdy cítíme, že takto proti sobě ve škole učitelé a studenti bohužel často stojí: na dvou stranách barikády. Dokonce vznikly nějaké první návrhy loga, kde hlavním prvkem byla právě nějaká ta barikáda. Nakonec se to ale přirozeným procesem zkrátilo jen na Druhou stranu. Teď to tedy vysvětlujeme tak, že na každé téma nabízíme (alespoň) dva pohledy na věc. Pokaždé, když v podcastu začínáme reakcí "Na druhou stranu...", si tím tak trochu vlastně potvrzujeme, že je to dobrý název.

Či to byl nápad a proč to děláte?

Nápad to byl kolektivní. Tak jako hodně lidí jsme se často v užším kruhu setkávali a povídali si o práci. A kolikrát tam padaly takové skvělé myšlenky a názory, že nám přišlo líto, že je nikdo další neuslyší. Tak jsme se rozhodli si ta naše setkání nahrávat a udělat z toho podcast. To je první důvod. Ten druhý je jednodušší: je to skvělá terapie. Hodně nám pomáhá si ten blázeň, který většinu dnů prožíváme v práci, nějak zarámovat a zreflektovat.

Co je na tom nejtěžší?

Ze začátku nejspíš dát našemu projevu nějakou kulturu. Myslím, že v prvních dílech je hodně vidět, že se překřikujeme, skáče si do řeči, neumíme na sebe navazovat. Nejsme žádní profesionálové; co se týče vysílání a mluveného projevu jsme amatéři, takže to byl přirozený proces. Teď už je to mnohem lepší a hodně cítíme, že nás tento projekt posunul v našich vyjadřovacích schopnostech.

Jaké jsou největší bolesti současného školství?

Myslím, že stačí jen projet názvy našich epizod a těch problémů najdeme hodně. Stručně? Učitel má v dnešní době příliš mnoho práce, která spadá do kategorie nepřímá pedagogická činnost, takže jen těžko hledá čas na opravdu kvalitní výuku. Hodně cítíme, že celé školství jede na dluh a ten dluh je v mnoha případech mentální a někdy i fyzické zdraví učitelů.

Co se podle vás reálně má šanci změnit a co se nezmění, i kdyby to někteří chtěli?

Klíčové je v této otázce to slovo reálně. Potenciálně má samozřejmě šanci se změnit naprosto cokoli, ale reálně? Těžko říct. Co potřebujeme, je jasná vize školství pro 21. století, tzn. otevřít celospolečenskou debatu o tom, co by měl moderní člověk vlastně umět a jakou formou by mu to mělo školství poskytnout. Obávám se, ale že od této debaty jsme tak daleko, jak si to jen lze představit. Pro reálné změny tedy musíme sáhnout k mnohem, mnohem menším cílům: budou to nejspíš menší systémové změny, které ovšem mohou být ve výsledku také velmi přínosné. Z poslední doby jmenujme třeba digitalizaci přijímacího řízení (která ale vznikla tak trochu punkovým způsobem navzdory celému systému, podobně jako hodně jiných dobrých věcí ve školství). Z blízké budoucnosti se dá zmínit obrácení pořadí přijímacích zkoušek a podání přihlášek na konkrétní školy

(tzn. že žáci se budou hlásit na školu až podle toho, jak dopadli u přijímaček). Za nás naprosto logická změna.

Zaujalo vás to? Chcete se dozvědět více, tak honem do vaší oblíbené podcastové aplikace a poslouchat, epizod tam najdete hodně 😊

POVÍDKA

Ve zcela výjimečných případech lidem při narození případně jméno nebo příjmení dokonale odrážející jejich povahu či schopnosti. Jako když paní Jiřina Šťastná vyhraje loterii. Jako když účes Václava Vrabce připomíná ptačí hnízdo a na hlavě se mu usídlí opeřenci. Jako když se Zdislavě Smutné od malička lépi smůla na paty a kudy chodí, nechává za sebou jednu tragédii za druhou.

Dionýsos se od svého jmenovce, řeckého boha nespoutaného veselí, nemohl lišit víc. Bydlel ve čtvrtém podlaží jedné z mnoha budov bytového komplexu, který sám vlastnil společně s mlékárnou a železným obloukovým mostem. K obědu jidával jediné úhoře. Nechával si je posílat ze všech koutů světa, poněvadž vlivem jeho rozmaru nezbyl v celých Sjedenocených státech už ani jediný. Nožem uchopeným způsobně pravačkou s elegantně zdviženým malíčkem ukrajoval rovnými tahy proužky ryby na bílém porcelánovém talíři. Sedě ponožky ve starožitných nazouvácích si vytahoval až ke kolenům, televizi zapínal jen jednou týdně a uměleckou činností opovrhoval úplně. Zkrátka moc zábavný chlapík to nebyl. Nikoho neměl a podle svého přesvědčení ani nikoho nepotřeboval. Lidé jej tolerovali, sousedé a nájemníci akceptovali odpudivý pach ryby, který se za Dionýsem táhl.

Po obědě chodíval na přesně vyměřené procházky v okruhu tři kilometrů od jeho bydliště. Vždy nejprve zahnul vlevo, přešel silnici a zastavil se u výlohy Sladkého království cukrářky Filomeny, aby si prohlédl drobné koláčky a nadýchané čokoládové lanýžy

mezi pestrobarevnými lodičkami z ubrousků. Nikdy si to nepřipustil, ale kdesi hluboko uvnitř tajně toužil alespoň soustem okusit tu nádheru za skleněnou stěnou.

Zatím však nesebral odvahu. Za tento zvyk se neskutečně styděl. Co by jen řekli všichni ti spontánní blázni, jimiž toliko opovrhoval, kdyby jej přistihli se takto dětinsky rozplývat nad přeslazeným pečivem? Pouhé pomyšlení na posměch Dionýsa strašilo tak, že obvykle vydržel u krámků postávat pouhou půl minutu. Jeho následující kroky se lišily den ode dne. Úterky, čtvrtky a soboty chodíval k řece zkontrolovat svůj most. V pondělí, středu, pátek a neděli mířil Dionýsos k obecní mlékárně. V polovině měsíce se ukázal v samoobsluze a nakoupil zásoby pro následujících třicet dnů.

Nu a dnes byla neděle. Půl hodiny po poledni oblékl Dionýsos kabát a vyrazil do ulic. Filomena již týden stonala, mrkvový dort na největším podnose ve výloze pokryla tenká vrstvička plísň. Dionýsos tudíž rudě natřený krám minul bez povšimnutí. Ani se neohlédl, nos zabořil do země a málem vrazil do lepičky plakátů. Zpražili se navzájem nasupenými pohledy, dívka dokonce vycenila na kolemjdoucího své lehce špičaté zuby. Dionýsa nepřátelské gesto vykolejilo natolik, že dočista zapomněl odbočit a pokračoval dál rovně.

O ani ne dvacet kroků později prochází zmatený bezcharakterní jedinec kolem skoro zrekonstruovaného renesančního domu. Všude pobíhají dělníci ve žlutých vestách, vozi kolečka s pískem a pokoušejí se napodobit jemné umění sgrafita. Těsně vedle Dionýsova ucha proletí kladivo. „Pozor tam dole!“ ozve se shůry podrážděný hlas. Polekaný civilista se vyhne středu městského provozu. Okamžitou odpovědí je mu zvuk klaksonů všech přítomných motorových vozidel, které ho vyženou na opačnou stranu ulice. Dionýsos bloudí dál. Zmaten sérii nečekaných konfrontací míří k zapovězené čtvrti.

Čtvrt kejkliřů, provazochodců a divadelníků, rušná jako jindy, hostila pouť. Kočovník cirkus zavítal do města k radosti malých i velkých, přivezl s sebou houpačky a kolotoče a cukrovou vatu. Na hlavní lákadlo, hadího muže, se přišly podívat stovky lidí, které ucпaly Dionýsovi jedinou únikovou cestu. Odevzdaně se nechá unášet do víru věcí. Dychtivé mračno jej vyplivlo až u stánku s hot dogy, kde mu usměvavá stařenka vtiskla do dlaně vzorek tofu párku zdarma. Zastávka trvala sotva pár vteřin a už ho táhli jinam. Než se nadál, vystál frontu na ruské kolo. Následovala horská dráha a jízda hrůzy, dotlačili ho dokonce k autíčkům, a to nikdy nesložil řidičské zkoušky.

Ve dvě hodiny začal zástup konečně řidnout. Utahaný Dionýsos klopýtal rychle zpět, odkud přišel. Vrazil do skupinky dětí, zkřížil cestu několika důchodcům, ale bylo mu to jedno. Pryč, pryč a pořád pryč, opakoval si, když ho někdo popadl za ruku. Pozpátku vlekli cizinec Dionýsa k největší atrakci, Zrcadlovému domu, který se v celé své nádheře tyčil nad pódii a čtyřcípími stany. „Pusťte mě!“ zaprotestoval, ale marně. Byl nucen vystoupat po schůdkách až k pokladně. Tam stisk tajemné osoby zničehonic povolil. Dionýsos kvapně udělal krok vzad, jenže za ním se jako kouzlem objevila řada s koncem v nedohlednu. Nešlo to jinak, musel dovnitř. V budce před vstupem seděl titěrný človiček, cenil špičáky a spiklenecky stríhal ušima. „Jednou, prosím.“ Rezignovaně vylovil napěchovanou koženou peněženku. „Dvacet,“ písl trpaslík. Z ruličky na pultu utrhl jeden růžový lístek a vtiskli jej Dionýsovi do nastavené dlaně.

Jen za ním zapadly dveře, veškerý výskot a vřiskot zvenčí utichl. Rozhlédl se. Z každé strany ho pozorovalo na třicet odrazů, které se mračily a škaředily. Vysocí, sražení, širocí, dlouhonosí dokonale kopírovali pohyby návštěvníka. „Co jsem komu udělal?“ skuhral si pod fousy, když obcházel zrovna nepřikrášlené já.

„Nic, a to je ten problém.“ Z únavy na něj jdou bludy. Vždyť hlas, který mu odpověděl, zněl přesně jako jeho. To už i zdí mohou mluvit? „Škodiš jen sám sobě.“ Rozhlížel se na všechny směry, ale jediné, co viděl, byly více či méně věrné podobizny. Kolik je vůbec hodin? Měl pocit, jako by tu stál celou věčnost.

„Nemůžeš mě ignorovat napořád,“ zašeptal mu kdosi do ucha. Trhl za tím zvukem hlavou a ocitl se tváří v tvář sobě. Odraz na Dionýsa vševědoucně zamrkal. „To koukáš, co?“ jeho zrcadlová verze měla kabát světlejšího odstínu, kalhoty s postranním proužkem a v náprsní kapse hořčicově žluté košile pilotní sluneční brýle. „Líbí?“ zajímalo odraz, když si všiml, kam Dionýsos kouká. „Vyhrál jsem je dneska na pouti. A tuhle - “ zalovil v kabátě, „mi vystřelila cukrářka Filomena.“ Temně zelená krepeová růže.

„Kdo jsi?“ zeptal se.

„Bakchus.“ Dionýsův zmatený pohled mluvil za vše. „Já jsem ty. Nebo aspoň tvá stylovější verze,“ rýpnul si Bakchus. Vypadáš, jako bys přišel z pohřbu. Jiné barvy než černou a hnědou neznáš?“ Bujarý způsob vyjadřování, úsměv od ucha k uchu, proužky na kalhotách? To si z něj jen někdo špatně vystřelil. Raději najde cestu ven a tentokrát se nenechá natlačit do jiné, krajně nepříjemné situace.

„Počkej, počkej! Kam si myslíš, že jdeš?“

„Domů,“ odpověděl prostě. Stačí sledovat šipky na podlaze. Jenže kam se poděly? Od svého příchodu jich napočítal snad půl tuctu, teď však podlaha zrcadlového labyrintu zela prázdnotou. Probodl Bakchuse nenávisným pohledem.

„Aha, nebude to tak snadné, co?“ Vysmíval se mu. „Být sebou, což náhodou jsem, zůstal bych. Za okamžik tu padnou život měnící informace. Copak nejsi zvědavý?“ Poslední slova pronesl tak hrozivě, že by se byl Dionýsos nejraději dal na útěk. Nohy ale jako by vrostly do země. Nemohl se hnout.

„Výtečně. Teď poslouchej, Dionýse, nebudu to totiž opakovat dvakrát.“ Oči všech přítomných byly přišpendleny na pravého Dionýsa, k smrti vyděšeného, poněvadž tu nebyl nikdo, kdo by mu dokázal pomoci. Stal se svým vlastním vězňem.

„Jsem vážně znepokojen tvým stanoviskem k okolnímu světu. Nečinně přihlížíš, jak se zeměkoule otáčí. Necháváš si protéct život mezi prsty. Doopravdy.“ Bakchus zvažněl. Z očí mu sršelyblesky, když spustil výčet věcí, o které podle něj přichází. „Kdy naposledy jsi byl v kině? Umiš plavat? Kolikrát už jsi viděl západ slunce? Odpovědi by velice snadno mohlo být: minulý čtvrtek, ano a zhruba dvě stě třicet osmkrát. Alespoň v mém případě. Človče, jak můžeš být tak lhostejný ke svému osudu? Copak ti není těch úhořů ani trochu líto?“ Rozlícenému Bakchusovi vystoupila na zoseném čele temně modrá žíla. V zelených duhovkách se zračily pravé obavy.

„Kam tím vším směřujete?“ Dionýsos byl odhodlán udržet si za každou cenu odstup.

„Snažím se ti, drahý Dionýse, nastavit jakési zrcadlo skutečnosti, která by tak snadno mohla být, a ušetřit ti tak kupu nepříjemností. Začni žít, dokud máš ještě čas. Brzy ti ubude sil, nejsme nejmladší. První krok není nikdy jednoduchý, zvlášť s tak pokročilým věkem. Ale mezi námi, ty už přeci nějaký ten pátek sbíráš k něčemu podobnému odvahu.“

Dionýsos se odvrátil. Nesnese pohled do tváře člověka, kterým by jednoduše mohl být. A navíc ho netěší, kam jejich rozhovor směřuje. „Jsi bláhový!“ vytkne Bakchusovi.

„S tvým přístupem bych daleko nedošel. Ani mne nehne snížit se na úroveň těch nemotorů kolem. Ukazují si navzájem své znepokojivé zažloutlé chrupy a chodí neupravení, rozoucchaní. Jejich počínání mi připadá neuvěřitelně hloupé.“

„Radost, Dionýse, je výsada, již zatím nejsi hoden, jak vidím. Dobrá!“ povzdechne si Bakchus, ale do tváře se mu opět vrátí jiskra. „Nechám tě jít. Dnes sis vytrpěl své. Vrať se zpět do svého bledého světa. Pamatuj však, kdykoliv jej můžeš přibarvit. Stačí chtít.“ Žárovka u stropu zablikala, podrážky semišových polobotek povolily. Dionýsos zkusmo zvedl levou nohu a udělal několik opatrných kroků. Kdosi za ním vzal za klíku. Uslyšel ztřeštěný smích. Vše se vrátilo do normálu. Východ našel snadno. Proklestil si cestu hejnem hlučných přízemníků, minul nedokončené sgrafito, sloup s barevnými plakáty a ve výtahu stiskl čtvrtý knoflík odspodu. Byt nalezl ve stejném stavu, v jakém ho zanechal, upravený a prázdný. Úleva prostoupila celým jeho zmoženým tělem a on spokojeně padl do křesla. Klesla mu víčka. Dionýsos se ponořil do krásné bezesného spánku.

Probudil se do jasného dne zalitého sluncem přesně v sedm hodin. Po vzoru své denní rutiny připravil střídmost snidani, provedl tři důležité telefonáty a až do poledne zíral bezmyšlenkovitě z okna. Mohl si to dovolit. Prostřel stůl, úhoři kostru obral do posledního sousta a vyrazil ven. Toto říjnové pondělí obzvlášť foukalo, až se jednomu chtělo schovat ruce do kapes a uši pod čepici, což také Dionýsos udělal. Zvláštní, jeho prsty zavadily o cosi drobného a křehkého, cosi papírového. Vykulil oči. To jednoduše nemůže být skutečné. Projíždějící osobní automobil trefil nebyvale hlubokou kaluž a přival studené, špinavé vody vytrhl Dionýsa ze zamyšlení. Čvachtavě přešel přes přechod k cukrářské výloze.

V ten samý okamžik paní Filomena umně aranžovala na stříbrné podnosy makronky. Spatřila zacákaného Dionýsa, a poněvadž se teprve včera zotavila ze zákeřné nemoci, zželelo se jí zmáčeného morouse. Pozvala ho dovnitř, nalila mu horkou čokoládu, dobře jej pohostila. Za hodinu vyšel Dionýsos ven s lehce narůžovělými tvářemi a pokračoval ve vycházce.

Podivnou neděli, tofu i všechny Bakchovy rady pracně potlačil. Pohled na svět ani za mák nezměnil. Stále ho neskutečně obtěžovaly anomálie (i když on sám jednu představoval), emoce a zábava. Než však kdokoli udělá ukvapené závěry, považte, že od onoho osudového odpoledne se Dionýsos více usmíval, přesněji řečeno někdy neznatelně zvedl koutky úst při pohledu na cukrářku Filomenu. Každou neděli k ní chodíval na máslové koláčky. A pokud je vám i tohle málo, s potěšením mohu dosvědčit, že klopou Dionýsova všedního kabátu dodnes zdobí olivová pouťová růžička.

CESTA KOLEM SLOVAŇÁKU ZA 1460 DNÍ: EPILOG

L. ZÁDRAPOVÁ, 4.X

Tak a je to tady. Rok se s rokem sešel a i mé jméno se jaksi nachomýtló na onen věhlasný seznam maturantů. „Zkouška dospělosti“ říkají mnozí, zatímco já si stále neumím objednat jídlo ve fast foodu bez toho, aniž by se mi trásl ruce a po večerech se spolužáky obrážím kina, kde právě hrají Minecraft ve filmu. Jak tedy vůbec definovat dospělost? Právě dospělá už rok, biologicky stále čekající v pořadí na plně vyvinutý prefrontální kortex. Vnitřně pocitově šestnáct již třetím rokem, navenek zřejmě hodna titulu paní, jimž na mě v poslední době nikdo moc nešetřil. V čem to tedy vězí? Možná bude ve výsledku nejjednodušší se spokojit s variantou, že momentálně představě dospělosti nejvíce odpovídá právě úspěšné složení maturitní zkoušky. Stejně je to ale zvláštní. Jednu krátkou chvíli má člověk radost, že se vůbec dostal na střední, a o chvíli později už přemýšlí, jak z ní úspěšně vylézt. A všechno je to neustále doprovázeno všemožnými zkouškami a tak podobně. Byť slovo zkouška dosti silně zavání výrazy jako *zkusit* či *vyzkoušet*, skutečný svět jí přisoudil spíše slova jako *mám pocit, že prodělám tak tři infarkty za sebou a potom se až na...* Občas zkrátka nelze učinit jinak, než upřímně ocenit zázraky biologie, jejichž vlivem naše tělo v zásadě nerozlišuje přímé ohrožení života a patnáctiminutové povídání o mechorostech.

Na jedné straně jsou věci, kterým neutěčeme, na straně druhé máme strach, že věci jiné utečou nám. Všechno je to jeden velký koloběh, kde všichni jenom běhají, a neví kam ani za čím. Hledat pevný bod, když se s námi točí kolečko pro křečky, je spíše pro akrobaty a jedna velká křeč. Omluvte tu neomalenou hru se slovy, on se mi ten svět totiž opravdu celkem motá. Ráno mi namísto pozdravu na rtech visí slova jako *prokel* nebo *nikotinamidadenindinukleotid* a večer přemýšlím, zda i tento proces nemá náhodou jako jednu z variant tzv. průtah. Tu myšlenku s uvalením procesu si ještě na chvíli ponechám. To se totiž člověk jednoho dne narodí, ani pořádně nevytáhne palec z pusy a za zády už slyší: „Bude z tebe student! Co student? Doktor, právník z tebe bude!“ A ono se po pár letech puberty, kdy proti podobným výročkám aktivně vedete revoltu

a vyhrožujete, že si místo školy založíte umělecké studio, stejně stane, že najednou stojíte s přihláškou na výšku v ruce a klepete se, aby to všechno klaplo. Inu, jsou věci neměnné, a k nim kontrastně naprosté metamorfózy. Člověk přátele získá i ztratí. Jeden výlet prožije do posledního okamžiku, ten příští leží krátce od zahájení s pochroumanými zády na oddělení dětské nemocnice v Českém Krumlově (voda byla náročná). V prváku si vysní studium moderních dějin, a nakonec v laboratořích zapaluje všechno možné i nemožné. Ale přesně tohle je ta krásná nesourodost a variabilita, která by mi jinak v životě chyběla, kdybych tehdy nestáhla zápisový lístek z oboru umělecké fotografie a nerozhodla se trochu experimentovat.

Ač často volím spíše rýpavý způsob vyjadřování, vážím si příležitostí, které jsem za poslední čtyři roky měla a ve většině případů chytla za pačesy. Předtím by mě nenapadlo, že se sportovně překonám a vydám se na běžkách na Červenohorské sedlo, když si doteď vlastně nejsem moc jistá, jak se běžkuje správně. Nenapadlo by mě, že se budu s vrstevníkem z italské Verony týden proplétat brněnskými uličkami a přistihnu ho při hluboké filosofické debatě s mým psem. Taktéž bych nečekala, že se díky vesměs výborným výsledkům z fyziky podívám na Krétu a prožiju tam jeden z nejlepších týdnů svého života (tahle kapitola vám zřejmě unikla, musíte mi proto alespoň věřit, že to byl hodně speciální zážitek). A nejsou to jen cestovatelské záležitosti, za které bych ráda otevřeně poděkovala. I prvotně nepříjemné úkoly a požadavky, kterým v rámci studia musíte čelit, jsou nesmírně cenné. Ať už jsou to jazykové certifikáty (díky nimž pak zoufale naháníte bonifikační body na univerzitách), laboratorní protokoly, které vám v noci nedají spát, či ročníková práce, kterou si jeden občas dokáže zkomplikovat natolik, že si z ní prakticky udělá bakalářku. Což mě přivádí k jedné velmi důležité lekci, kterou jsem si ze Slovaňáku odnesla.

Vzhledem k tomu, že se jedná u můj poslední příspěvek, rozhodla jsem se být upřímná. V rámci posledních čtyř let jsem zažila leccos.

Nebyly to jen vtipné historky z cest a pár sentimentálních poznámek pod čarou. Během studia jsem si sáhla i na úplné dno a v mnohém mi tato zkušenost změnila pohled na svět i sebe sama. Je logické, že často prahneme po bezchybnosti, jejíž deriváty, jako je plný počet bodů na testu či výklad na akademické úrovni, tak rádi ve školním systému odměňujeme. Na mé cestě za bezchybností jsem však časem začala ztrácet dech a netrvalo příliš dlouho, než jsem se proměnila v prázdnou schránku čehosi (osobně jsem tento stav označila slovy *vyhořelá jak Národní divadlo*). Nechci tvrdit, že nemáme odměňovat úspěchy, ale musíme se naučit oceňovat i chyby. Ani plný počet na testu z chemie nemá potenciál vám dát tolik jako zdravě nastavená mysl a schopnost mít se rád přes svoji nedokonalost (věřte mi, zkusila jsem to). Bud'te se sebou trpělívi a nestyd'te se říct si o pomoc. Toť rada staré báby čtvrtáčky.

V neposlední řadě bych ráda veřejně poděkovala všem, kteří byli součástí této dlouhé a klikaté cesty. Byl to nářez a za sebe můžu říct, že léta na střední škole budou epizodou, k níž se někdy z nostalgie ráda vrátím. Zkusili jsme si ledacos, je načase si vyzkoušet i tu poslední záležitost, co ještě stále visí ve vzduchu. Pevně věřím, že se nejedná o překážku, která by nám znemožňovala postupovat dál, a že se s maturitou nebudeme muset rvát, spíš ji tak hezky pohlídáme po hlavě. Všem každopádně přeji šťastný los, a kdyby to náhodou nevyšlo, utíkejte si pro jeden do trafiky, třeba to štěstí čeká tam.

